

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów.
Biuro Redakcyi i Administracyi ul. Czarneckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 50 ct. W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*: otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct. drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inserty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować Reklamacye owarte wolne są od opłaty.

Zaproszenie do przedpłaty.

W miejscu. Za II ćwierćrocze 3 zł.
Za kwiecień i każdy następny miesiąc 1 zł.
Pocztą: Za II ćwierćrocze 4 zł.
Za kwiecień i każdy następny miesiąc 1 zł. 35 ct.
Na Gazetę z Przewodnikiem:
W miejscu: Za II ćwierćrocze 3 zł. 75 ct.;
Za kwiecień 1 zł. 30 ct.
Pocztą: Za II ćwierćrocze 4 zł. 75 ct.
Za kwiecień 1 zł. 65 ct.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 28 marca.

Czy w jesieni Rada państwa rozpocznie nową sesję, czy tylko nowy peryod dotychczasowej, o to spierają się dziś naczelne organa prasy wiedeńskiej z rozwlekłością i gorliwością, godniejszą zaprawdę sprawy pierwszorzędnego znaczenia. Dotychczas rozstrzygano kwestję, czy Rada państwa ma być zamkniętą czy tylko odroczoną, wyłącznie ze stanowiska utilitarnego. Jeżeli w komisjach zalegały sprawy ważne albo co ważniejsza, wymagające długich obrad, nie zamykano sesji, ażeby uniknąć zmarnowania czasu i pracy. Na nowej sesji bowiem izba musiałaby dopiero wybierać komisję i przekazywać jej sprawę już w znacznej części opracowaną przez poprzednią komisję. Za to odraczenie sesji ma tę ujemną stronę, że sprawa nawet bardzo żywotna, jeżeli raz upadła, niemogła być wznowiona, chociaż w izbie objawiała się widocznie zmiana opinii na jej korzyść. W obec takiego stanu rzeczy tylko utilitaryzm parlamentarny może tu rozstrzygać a podnoszenie całej tej sprawy na stanowisko zasadnicze jest zupełnie niewłaściwe. Przestroga, że jedna i ta sama komisja obradująca nad pewną sprawą dwa lub trzy lata popadnie w biurokracizm jest tak samo płonna jak nadzieja, że otwarcie nowej sesji podniesie wysoko tętno życia parlamentarnego mimo niezmiennego

zupelnego składu izby, albo że rozprawa adresowa dokaże cudów w polepszeniu obecnych stosunków ekonomicznych. A przecież oba te argumenta a zwłaszcza ostatni, podniosła prasa wiedeńska w ostatnich czasach tak wysoko, jak gdyby była tajemniczym środkiem usunięcia wszelkich dolegliwości, które w tej chwili państwu dokuczają. Ostatnia rozprawa budżetowa prawie wcale nie różniła się od rozprawy adresowej więc już dawno powinnyby wywrzeć cudowne skutki.

Za nadto gwałtownym jest przewrót stosunków politycznych, dokonany we Francji wskutek ostatnich wyborów, ażeby stronnictwa parlamentarne, a zwłaszcza stronnictwa w izbie deputowanych, mogły zorganizować się stale zaraz po kilku wstępnych posiedzeniach. Dotąd jeszcze nie wszyscy deputowani mieli sposobność do zaznaczenia swojego programu a ponieważ liczba nowych reprezentantów jest bardzo znaczną, więc trzeba czekać na zupełniejszy rozwój akcji parlamentarnej, w której ważniejsze sprawy pozwolą młodym siłom ugrupować się około wybitniejszych osobistości. Gambetta oczarowany powodzeniem swojej agitacji wyborczej mniemał, że jest wszechwładnym panem sytuacji i że samo nazwisko jego wystarczy za punkt krystalizacyjny dla wielkiego, jednolitego stronnictwa republikańskiego. Ambicja polityczna Gambetty sięgała z początku tak wysoko, że marzył on nawet o kierowaniu republikańskiego stronnictwa w senacie. Ten ostatni plan rozchwiał się najprędzej, bo dawny antagonizm pomiędzy Gambettą a Simonem wybuchł silnie zaraz po otwarciu senatu. Simon rości sobie równe prawo do kierowania wszystkimi republikańskimi a ponieważ wpływ jego nie może równoważyć wpływu Gambetty w izbie deputowanych, więc przynajmniej w senacie nie pozwoli zaważać młodszemu współzawodnikowi. Sprawa amnestyi jeszcze więcej zaćmiła wielkość Gambetty. Radykalne stronnictwo nie dało się przekonać i wniosło tę sprawę w parlamencie mimo braku wszelkiej nadziei, ażeby przynajmniej ustawa o częściowym ulaskawieniu komunistów mogła przyjść do skutku. W czasie

agitacji wyborczej Gambetta bardzo zżęcznie wymijał tę sprawę, nie podjął się nigdy być jej bohaterem ale także i nie psuł nadziei, że w nowym parlamencie dadzą się uzyskać jakieś ulgi dla komunistów. W izbie deputowanych niepodobna zasłaniać się taką dwuznacznością, odkąd wniosek Raspaila leży na stole prezydyalnym jako rzecz nagła. To uznanie nagłości sprawy amnestyjnej stanowi największą trudność dla Gambetty i w ogóle jego zwolenników, którzyby chcieli za jednym zachodem uspokoić spłoszonych konserwatystów i wzmocnić węzły pokrewieństwa politycznego z frakcją radykalną. Ażeby ominąć ten skrupuł i nie być zmuszonym do otwartego zaznaczenia swoich zasad, Gambetta i jego frakcja zwlekają wybór komisji amnestyjnej i dążą wyraźnie do tego, ażeby najpierw senat wziął się do tej sprawy. Nie ma wątpliwości, że w senacie wniosek amnestyjny upadnie całkowicie, a wtedy republikanie z izby deputowanych umyją ręce i wskażą wyborcom na senat, jako właściwego winowajcę, jako zatwardziałego tyrańca ofiar komuny. Cel ten może Gambetta łatwo osiągnąć, ale mimo to nie będzie wszechwładnym panem sytuacji politycznej. Już obecnie bowiem zarysowała się w stronnictwie republikańskim organizacja na grupy, a ponieważ między republikańskimi jest właśnie najwięcej kandydatów na stanowisko naczelników politycznych, więc można przypuszczać, że grup tych powstanie nie mało w najbliższej przyszłości. Dwuznaczne stanowisko Gambetty wobec sprawy amnestyjnej sprzyja bardzo takiemu rozkładowi wewnętrznemu, który w rządzie obecnym posiada otwartego zwolennika i doradcę. Gabinet Dufaure-Ricard może tylko w takim składzie rzeczy liczyć na dłuższe istnienie.

Skład nowego gabinetu włoskiego nie jest jeszcze znanym, choć kombinacje dziennikarskie w tym razie mają wszelkie podobieństwo do autentycznego stanu rzeczy. Największą trudność miał Depretis z wyszukaniem dobrego kandydata na posadę ministra spraw zagranicznych. Wybitniejsi posłowie i ambasadorowie nie przyjęli propozycji, więc musiano zadowolić się mało dotąd zna-

nym posłem w Szwajcaryi. Dla zagranicznej dyplomacji zmiana ta będzie dość dotkliwą, bo hr. Visconti-Venosta zaskarbił sobie powszechne uznanie i zaufanie a jego następcą będzie musiał długo pracować nad tem, ażeby poszczycić się mógł takimi samymi względami. W Rzymie obawiano się nawet, że ustąpienie hr. Visconti-Venosty sprawi nie małe wrażenie w Berlinie, i z tego powodu skwapliwie powtarzano tam pogłoskę, że ks. Bismarck zaniepokojony przesileniem, powołał do siebie ambasadora hr. Keudella ażeby poinformować się o najbliższych widokach dla stosunków dyplomatycznych pomiędzy Włochami a Niemcami. O zaniepokojeniu ks. Bismarcka niema nawet mowy, bo żaden rząd nie mógłby w tej chwili targnąć się na stosunki przyjaźni pomiędzy obu państwami. Najmniej skłonny jest do tego gabinet obecny, oparty na lewicy, która przecież posiadała zawsze wielką sympatyę w Berlinie i uważaną była za zwolenniczkę wzmocnienia węzłów przyjaźni pomiędzy Włochami a Niemcami. Prawda, że lewica zmieniła w ostatnich czasach znacznie swoje zapatrywanie na stosunek Włoch do Francji, i z powodu zwycięstwa liberalnych republikanów przy ostatnich wyborach, odświeżyła w sobie dawną sympatyę dla sąsiadki, ale ztąd nie wynika bynajmniej, ażeby zbliżenie się do Francji miało być okupione oziębieniem stosunków z Niemcami. W czasie zjazdu monarchów w Medyolanie, Nigra powiedział wyraźnie księciu Decazes, że życzeniem Włoch jest utrzymanie zarówno przyjaznych stosunków z Niemcami i Francją, że sama przyjaźń Niemiec lub Francji nie mogłaby zadowolić króla Wiktora Emanuela. Jeżeli tak jest, to Depretis będzie mógł zadowolić zupełnie swojego monarchę. Ale w Niemczech oczekiwano także, że powołanie Depretisa do steru będzie zaraz hasłem zatargów z Watykanem i rewizji ustawy gwarancyjnej, jednem słowem, walki kościelno-politycznej zupełnie na wzór pruski urządzonej. Ze na coś podobnego wcale się nie zanosi w Rzymie, pisaliśmy niedawno, a choć organ nowego gabinetu zapowiada na tem polu stanowczość, mimo to niema powodu obawiać się, że przyjdzie do takiej ostateczności, jaką byłoby

Jan Bernoulli w Polsce.

1778.

XIII.

Zrobiwszy poprzednio znajomość z ks. Gawrońskim, egzjezuitą, lektorem króla, który wtedy zajęty był tłumaczeniem matematycznego podręcznika, napisanego przez pana Lhuillier, i z ks. Rogalińskim, którego wychwała jako gruntownego matematyka i poświęcającego się dla dobra publicznego człowieka, udał się Bernoulli w towarzystwie Grölla do szlacheckiego kolegium Pijarów, najznakomitszego zakładu tego rodzaju w Warszawie, który ojcu Konarskiemu ma do zawdzięczenia stan swój nasładowania godny. Wielu z najbardziej cenionych młodych magnatów tutaj wychowywało się i kształciło. Oprowadzali go po zakładzie Osieński, profesor matematyki, i poeta Szostowicz. Oglądał najprzód bibliotekę w pięknej sali ustawionej, podzieloną na cztery działy: *Ratio, Memoria, Oratio, Religio*, a zaopatrzoną w wyborowe, filozoficzne, matematyczne, humanistyczne, i t. p. dzieła. W niemieckiej pięknej sali znajdował się kosztowny zbiór instrumentów, „po części zakupiony w Anglii przez uczonogo, nowej filozofii zupełnie oddanego Pijara i byłego profesora filozofii i matematyki, O. Antoniego Wiśniewskiego, po części zaś nabyte na licytacji po ś. p. ks. prymasie. W ogóle — powiada nasz podróżny — nadzwyczajnie mi się podobało całe urządzenie

i szlachetny styl budowy tego kolegium, które z najpiękniejszymi włoskimi szkolnymi gmachami rywalizować by mogło.“

Zwiedzał potem Bernoulli inne naukowe zakłady warszawskie; najprzód drugie ogólne kolegium Pijarów w ich klasztorze, które miało swych osobnych 7 lub 8 profesorów. Potem udał się do dwóch kolegiów pojaziickich, z których starsze ogólne liczyło 16 profesorów, drugie nowsze szlacheckie przed 30 laty założone, tylko połowę tej liczby. „Pomiędzy nimi odznacza się i teraz jeszcze sławny od dawna Franciszek Bohomolec jako profesor łacińskiej i polskiej wymowy. Rektorem zaś jest w tem kolegium Wyrwicz. Wspólna biblioteka obu tych kolegiów musi być bardzo liczna, bo istniała już przed 50 laty, jak widać z Erndtla *Warsawia*, licząc wtedy 3000 tomów przeważnie dzieł matematycznych a obok niej znajdował się zbiór instrumentów“ który się w ostatnich czasach znacznie wzbogacił darami niedawno zmarłego ks. biskupa warmińskiego Grabowskiego, „jednego z najgorliwszych protektorów nauk w Polsce“ i staraniem ks. Łuskiny „cenionego nauczyciela matematycznych nauk. Exjezyci posiadają tutaj także własną drukarnię i teatr dla młodych ludzi.“

Zwiedzał następnie szlacheckie kolegium Teatynów, nie posiadające tak licznych profesorów, jak poprzednie, ale utrzymywane w dobrym stanie przez przełożonego Ojca Portalupi. „W niem kształcił się miły książę Stanisław.“ I tutaj znajdował się teatr, w którym młodzi panicze z wielkim powodzeniem odgrywali wiele utworów wielkiego Me-

tastasia, przełożonych przez Peralupiego na język łaciński.“

„Dalej znajduje się w Warszawie duchowne seminaryum czyli *Studium theologicum generale*, którego przełożonych i nauczycieli biorą z różnych klasztorów, bez względu lub mało zważając na zakon. Znajduje się w niem bardzo znaczna publiczna klasztorna biblioteka. Założył ją już przed połową przeszłego wieku O. Hyacynth Baryczka, znakomity, we wszystkich sztukach i naukach biegły Dominikanin. Brat jego Stanisław Baryczka, generałny wojenny komisarz za Jana Kazimierza, dopełnił ją i zaokrąglił. Kazimierz Królikowski, Dominikanin, zaopatrzył ją w nowszych czasach kilkoma tysiącami wyborowych i po części kosztownych dzieł i przeznaczył na jej stałe pomnażanie połowę swego znacznego po ojcu majątku. Michał Halkiewicz Minoryta, pomnożył ją jeszcze lepszymi książkami z najoświecenijszych krajów i zaprowadził w niej ład lepszy. Wreszcie zasłużył się także nie mało Mikołaj Wodziński, Augustyn i główny przełożony *Studii generalis*, ulepsząc jej porządek, powiększając samą bibliotekę i urządzając lepiej znajdujące się tam także prowincjonalne archiwum. *Seminarium Sanctae Crucis*, w którym odbywają się uroczyste filozoficzne i teologiczne dysputy, należy do Missyonarzów i posiada także dobrą bibliotekę.“

Prócz tego wymienia Bernoulli bibliotekę Karmeitów, znacznie pomnożoną zbiorami książek biskupa kamienieckiego Augustyna Wessla, a wreszcie bibliotekę świeckiego zakładu panien, założoną lub pomno-

żoną przez uczoną Zofię Gałęcką. Prywatne biblioteki pomija.

„W nowsze dzieje nauki polskiej — powiada nasz turysta — już się wdawać nie mogę, choćby zastugiwały na to. Oplaciłoby się odświeżyć nawet i dawniejszą historję nauki polskiej. Zdaje się bowiem, że zanadto zapomniano, jakie to zasługi Polska w ostatnich ubiegłych wiekach około nauk położyła i to jeszcze w czasach, kiedy w niejednym kraju, który się teraz strasznie nadyma, było jeszcze zupełnie ciemno. Tak zwane barbarzyństwo, jakie Polakom niektórzy tak bezwzględnie zarzucają, „jakież długo trwało? Pewnie nie dłużej nad pół wieku a mianowicie w ostatniej czwartej ubiegłego i trochę więcej nad pierwszą bieżącego wieku. Ze w wiekach XV, XVI i XVII istnieli w Polsce przemudzy znakomici ludzie, zwłaszcza w dziejach kościoła, państwa, uczonego świata i w naukach szkolnych a obok tego muństwo znakomitych poetów, o tem świadczy już dostatecznie spory szereg książek, w których się starano zapisywać wszystkich tych autorów i oceniać ich dzieła. Prawda że wiele z ksiąg tych tak jest rzadkich, że już ich nawet dostać nie można, chcąc podać ogólny przegląd dawniejszego stanu nauk w Polsce.“

Wreszcie zbliżył się dzień wyjazdu Bernoulliego z Warszawy. O pół do ósmej rano dnia 14 Października opuścił on stolicę Polski, jadąc gościńcem do Poznania. Opis tej podróży zawiera bardzo mało ciekawych szczegółów. W Kłodawie zbliżył się kościół wybudowany zaledwie przed 20 laty. „Obok ambony stał wahadłowy zegar, u góry spo-

odjęcie stanowiska określonego papieżowi w ustawie gwarancyjnej. W Rzymie mówiono nawet, że zaraz po obaleniu Minghottiego wysoka osobistość miała złożyć w Watykanie stanowcze zapewnienie, iż polityka nowego gabinetu nie będzie miała na polu kościelno-politycznym takiej dążności, jaką przypisywano zawsze lewicy parlamentarnej. Wiadomość ta jest oczywiście nieprawdziwą, ale charakteryzuje usposobienie, jakie w tej mierze panować ma na dworze królewskim przynajmniej w opinii kół parlamentarnych.

Sejm krajowy.

XI posiedzenie z dnia 27go marca.

Początek posiedzenia o godz. 10 m. 45. Przewodniczący hr. Dzieduszycki, marszałek krajowy.

Ze strony rządu p. H. Loebel, c. k. radca Namiestnictwa.

Na ławach poselskich obecni JE. pan minister Ziemiałkowski i JE. p. Namiestnik hr. Potocki.

Do łaski marszałkowskiej złożono następujące należycie poparte wnioski:

I) Wniosek p. Kornela Krzeczunowicza:

1) „Wysoki Sejm raczy uchwalić: a) ażeby należycie prawne od przeniesionego prawa własności zostały zmniejszone, b) ażeby zaprowadzono opłaty od interesów giełdowych i od wyroków rozjemczych sądów giełdowych od wartości rzeczy będących przedmiotem sądu lub wyroku;

2) „Sejm wzywa c. k. Rząd: 1) ażeby wydane zostało do urzędów skarbowych rozporządzenie pouczające, że opuszczenia w należyciach prawnych, ustanowione rozporządzeniem Ministerstwa z dnia 3 maja 1850 stosują się i do takich posiadłości, które nie są przedmiotem ksiąg gruntowych, i że tych urzędów obowiązkiem jest wysledzić z urzędu okoliczności, które na przyznanie opuszczenia i miarę jego wpływają;

3) Ażeby wydane zostało do urzędów skarbowych rozporządzenie, że w przypadku przelania prawa własności do rzeczy nieruchomości, zmiana w ewidencji podatkowej ma być przeprowadzona jak najrychlej, a nie później jak wymierzenie należyci od aktu;

4) Ażeby wydano rozporządzenie urzędów skarbowym, w moc którego wymierzenie należyci od przeniesienia własności, przypisanie lub powiększenie podatku, wymierzenie podatku dochodowego bez faszy itp. było stronie każdą razą wcześniej oznajmione z dokładnym i zrozumiałym uzasadnieniem;

5) ażeby ilość c. k. urzędów podatkowych, lub przynajmniej ilość urzędników była powiększoną“.

II) Wniosek p. A. Brahamowicza:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: 1) podatek konsumpcyjny powinien być wymierzany sprawiedliwie podług wagi mięsa a pobierany od sztuki byłaby podług wagi;

2) taryfa podatkowa powinna być ustaloną dla każdego kraju na peryod lat kilkunastu;

czywa na nim złota korona. Właśnie odbywały się msze przy głównym ołtarzu i kilku bocznych, przy czem grano na organach tak pięknie, i akompaniowano tak doskonale, że zdawało mi się, jakoby słyszał najpiękniejszą kościelną muzykę z orkiestrą.“

O całej drodze z Warszawy do Poznania taką podaje uwagę. „O tej drodze dodać jeszcze można, że prawie wszystkie stacje pocztowe na niej, z wyjątkiem kilku, nie osobiście polskim sposobem są budowane, i że spotkasz tu duże, z kamienia budowane kościoły. Prawie zawsze pomiędzy jedną stacją a drugą znajdują się dwie lub trzy wielkie lub mniejsze miejscowości, a tylko rzadko gdzie widzi się nowe domy, tak że fałszem jest to, co między innymi pisał Marschall w swym opisie podróży, jakoby w okolicy tej wszystko było spalone. Takich wsi zniszczonych widziałem tylko parę i to niezliczonych.“

Dnia 16 października o godzinie czwartej po południu stanął Bernoulli w Poznaniu i zatrzymał się tu tylko do dnia następnego, przyjęty gościnnie przez poczmistrza Kaysera, do którego miał list rekomendacyjny, i przez Włocha Tarone, kupca, u którego przepędził wieczór. O Poznaniu nie ciekawego nam nie podaje. Następnego dnia udał się przez Czarkówku Brandenburgii, a nazajutrz przejechał granicę polską. W dalszej swej podróży znalazł Bernoulli ciekawego towarzysza, Polaka, jednego z tych awanturnych postaci, w które tak obfitował schyłek ubiegłego stulecia. Temu towarzyszowi Bernoullego poświęcimy jeden jeszcze, ostatni fejteton w przyszłym numerze.

3) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby poczynił stosowne kroki do rychłego uchylenia niesłusznego systemu wybierania podatku konsumpcyjnego i zastąpienia go systemem powyżej wskazanym.

Z petycji weszły następujące: 1) Rudki, Wydział pow., o powiększenie sił w celu przeprowadzenia hipotek mniejszych posiadłości, i udzielenie pożyczek Towarzystwom zaliczkowym przez bank narodowy. 2) Świerbiński Ignacy, rządcą szpitalu św. Ducha w Krakowie, o podwyższenie ekwiwalentu na pomieszkanie, opał i światło. 3) Skarb państwa Brody o zaasynowanie 604 zlr. na załesienie wydmisk piaskowych pod miastem, która to kwota tytułem grzywien za wykorzystanie parceli lasowych na rzecz funduszu kultury krajowej ściągniętą została. 4) Cwierzewicz Edward, przełożony obszaru dworskiego w Bartkowie, o uchwalenie taryfy przewozowej. 5) Zakrzewska Marya, wdowa po sekretarzu Wydziału krajowego, o dar z łaski. 6) Nauczyciele szkoły ludowej w Kamionce Strumińskiej, o zaliczenie tej szkoły do trzeciej klasy szkół ludowych. 7) Rada miasta Chrzanowa, o zniesienie niektórych §§ ustawy gminnej, tudzież zarządzenie rewidacji ustawy gminnej. 8) Bilińska Teresa, o wypłatę zaległej należyci za utrzymanie podrzutka Emiliana Hirabowskiego. 9) Gminy: Brzyska, Błażkowa, Ujazd, Wróblowa, Kłodowa, Lipnica Dolna i Dąbrówka, o zapomogę na wykończenie kościoła parafialnego w Brzyskach. 10) Gmina Gorlice o uwolnienie nowo-wybudowanych domów od dodatków krajowych. 11) Towarzystwo galicyjskiej kasy zaliczkowej we Lwowie, o udzielenie polecenia Wydziałowi krajowemu, aby z rozporządzalnych funduszy, u niego lokował kwotę aż do wysokości 50.000 zlr. celem wspomnienia zarobku ludności głodem nawiedzonej. 12) Międzybrodzie Lipnickie, gmina, w sprawie załatwienia sporu gminy z kilku jej członkami, o używanie pastwiska gminnego.

Z tych odesłano: petycje 2, 5, 9 i 18 do komisji budżetowej, petycję 3 do komisji kultury krajowej, petycję 6 do komisji edukacyjnej, petycję 7 do komisji administracyjnej, petycję 12 do komisji drogowej, a petycję 13 do Wydziału kraj. jako komisji.

Z porządku dziennego przystąpiono do pierwszego czytania wniosku p. Kowalskiego w sprawie zaprowadzenia ruskiego języka w tutejszej ruskiej szkole ludowej jako wykładowego.

P. Kowalski przytacza, że wniosek ten pojawia się w Izbie prawie każdej sesji, nie doznał jednak dotąd przychylnego załatwienia. Mowca kreśli historię tej szkoły i wykazuje, że napływ uczniów ruskich był w niej zawsze znaczny, że w liczbie 21 lwowskich szkół ludowych niema ani jednej z wykładowym językiem ruskim, mimo że we Lwowie jest około 12.000 Rusinów i mimo, że istnieje tu gimnazjum z ruskim językiem wykładowym. Szkoła ta nie jest utrzymywana funduszami miejskimi, lecz funduszem normalnym obecnie krajowym, a gdy Rusini opłacając podatki, do tego funduszu się przyczyniają, tedy słuszną i sprawiedliwą jest, aby przynajmniej w tej jednej szkole, był zaprowadzony język ruski jako wykładowy.

Zgodnie z życzeniem wnioskodawcy odsyła Izba jego wniosek do komisji edukacyjnej.

P. Czajkowski, członek Wydziału krajowego, zabiera głos, aby odpowiedzieć na interpelację p. Biłousa w przedmiocie zakładania szkół przemysłowych w kraju. Mowca przytacza, że Wydział krajowy nie otrzymał jeszcze żadnych wyjaśnień od izb handlowych, muzeów i wydziałów powiatowych, i dla tego nie mógł na tej sesji przedłożyć Sejmowi sprawozdania co do wskazanych przez wnioskodawcę miejscowości, w których takie szkoły założone być mają. Częściowo jednak wniosek p. Biłousa załatwiono uchwaleniem szkoły garncarstwa w Kołomyi.

P. Chrzanowski uzasadnia znany wniosek o zmianę regulaminu sejmowego w sprawie przydzielania komisjom petycji. Proponowany przez p. Chrzanowskiego sposób przydzielania petycji jest w regulaminie rady państwa, jakoteż w regulaminie pruskim i francuskim.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji głodowej. Sprawozdawca p. A. Brahamowicz.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera.

Przy rozprawie szczegółowej przyjęto najpierw następujący wniosek komisji:

„Udziela się Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 300.000 zł. na zarządzenie niedostatku państwowemu w kraju z powodu braku paszy i nieurodzaju zeszłorocznego, jeżeliby uchwalona przez Radę państwa suma 200.000 zł. i 500.000 zł. nie wystarczyła.“

Następnie przyjęto wniosek:

„Z kwoty tej 300.000 zł. przeznacza Sejm;

Zł. 200.000 a. w. na pożyczki dla tych powiatów, w których ludność niedostatkiem dotknięta zasiłku zwrotnego potrzebować będzie.“

Pożyczek tych udzielać będzie Wydział krajowy powiatom w miarę rzeczywistej potrzeby.

Powiaty, które pożyczkę otrzymają, będą obowiązane opłacać odsetki bieżące w wysokości 6 0/0 od dnia podniesienia pożyczki i mają zwrócić otrzymane pożyczki najdalej w ciągu lat pięciu według warunków z Wydziałem krajowym umówionych.“

P. ks. Zakliński żądał, aby udzieleno pożyczek bezprocentowych.

Pp. Gross i Zybliekiewicz, wyjaśniają, że opodatkowani musieliby pokryć odsetki podatkami, że zatem zapłaciłyby je kraj w każdym razie.

P. hr. Wodzicki stawia jako dodatek wniosek: Perjod spłaty tej pożyczki rozpocznie się w rok od zaciągnięcia.

Po dłuższej rozprawie przyjęto ten dodatek.

Następnie przyjęto dalszy wniosek komisji:

„Upoważnia się Wydział krajowy, ażeby w razie niewystarczenia kwoty 200.000 zł. przez Radę Państwa uchwalonej, użył na zapomogę bezzwrotną, gdzie się teje okaże konieczna potrzeba, kwoty do 100.000 zł. Z kwoty tej udzielać będzie Wydział krajowy zasiłków bezzwrotnych na roboty publiczne, tym powiatom, których ludność zagrożona głodem, nie będzie mieć innego sposobu ratowania się, a w miejscowościach gdzie te roboty publiczne, z jakichkolwiek powodów będą niemożliwe, potrzeba zaś ratunku nagła i konieczna, bezwarunkowych zasiłków bezzwrotnych.“

Wniosek Wydziału krajowego w sprawie zapobieżenia niedostatku gromademu u ludności wiejskiej, z powodu braku paszy i nieurodzajów zeszłorocznych, niemniej petycja Rady powiatowej krośnieńskiej, tej samej treści, tudzież petycje Rady powiatowej mieleckiej, z przyczyną niedostatku spowodowanego wylewem wód, uważa Wysoki Sejm tym sposobem za załatwione.“

Dalej przedstawia komisja trzy rezolucje do przyjęcia, z których pierwsza wzywa c. k. Rząd, by działalność władz rządowych i Wydziału krajowego przy rozdzielaniu pożyczek była jednolitą. Sprawozdawca komisji cofnął tę rezolucję na wniosek p. Grocholskiego.

Potem odczytano następującą rezolucję:

„Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby na podstawie ministerjalnego rozporządzenia z 29 maja 1874 l. 1181 o zakresie władz skarbowych powstrzymano egzekucję podatków stałych, a to nietylko w gminach niedostatkiem, skutkiem zeszłorocznego nieurodzaju lub tegorocznych wylewów wód dotkniętych, lecz również na obszarach dworskich, tam gdzie klęska nieurodzaju zeszłorocznego jest widoczna, niemniej, ażeby zaległości podatkowe stały urosłe, bez prowizji zwłoki rozłożone zostały na raty aż do lat trzech“.

P. Szeliski stawia poprawkę: „i aby podatek jednorazowy bez prowizji zwłoki rozłożony został na raty aż do lat trzech“. Mowca uzasadnia tę poprawkę tem, że nietylko ludność wiejska dotknięta została nieurodzajem, ale że także bardzo dotkliwie straty ponieśli właściciele obszarów większych.

P. Polanowski zabiera głos, aby dać wyraz powszechnej zdaniem jego obawie, że zamiary Wys. Rządu nie będą zrozumiane przez władze skarbowe i że podatki mimo rozporządzeń ministerstwa z całą surowością będą ściągane. Obawa ta zachodzi tem więcej, ile że Dyrekcyja skarbowca nie stoi pod bezpośredniem zwierznictwem Namiestnictwa, lecz ministerstwa skarbu.

P. Jasiński Józef stawia wniosek, ażeby wydane w tej sprawie rozporządzenia rządowe w odpowiedni sposób były podane do publicznej wiadomości.

Komisarz rządowy c. k. Namiestnictwa, p. Hermann Loebel:

Na drugim posiedzeniu Wys. Sejmowi obecny podówczas komisarz rządowy zaszczyt oświadczyć Wysokiej Izbie, iż JE. p. minister skarbu poczynił niektóre ulżenia co do spłacania podatków. Na dzisiejszem posiedzeniu podniesiono tę kwestję ponownie, a mianowicie podniesiono, że nie jest dostatecznie wyjaśnioną. Wyjaśnienie to ograniczył istotnie ówczesny komisarz rządowy do ogólnych wzmianek. Dziś mogę odpowiedzieć, że J. J. E. p. minister skarbu zezwolił rzeczywiście, ażeby w okolicach nawiedzonych klęską nieurodzaju zarządzo splate podatków w ratach, ażeby wstrzymano przymusowe ściąganie podatków do końca listopada b. r. a narosłe należyci rozłożono na cztery po sobie następujące kwartały, z którychby pierwszy zaczynał się z następnym rokiem. Tego dobrodziejstwa mogły dostąpić nietylko jednostki ale nawet całe gminy, skoro

przez właściwe władze stwierdzono, że zostały nieurodzajem dotknięte w ten sposób, iż należyci podatkowych spłacić nie mogą. Co do właścicieli obszarów dworskich, to nie potrzeba było osobnego rozporządzenia, albowiem, jak już komisja głodowa zauważyła, powiedziano, że krajowa władza skarbowa ma we własnym zakresie prawo, przyzwalać na taką zwłokę i to na trzy lata. Dodać jeszcze muszę, że ulga w płaceniu podatków nie odnosi się tylko do samych podatków, lecz ministerstwo zezwoliło także, ażeby opłaty bezpośrednie od kontraktów bezpłatnych wymierzone, gdzie właściciel gruntowy objął posiadanie nie w drodze kupna lecz w drodze dziedzictwa lub w inny sposób, mogły być również rozłożone na raty. Jeżeli tu podniesiono, że z całą surowością postępowały władze w ściąganiu podatków i należyci, to postępowanie to mogło mieć miejsce w czasie, gdy nie było jeszcze żadnego rozporządzenia Ministerstwa. Dodać także mogę, że odnośne rozporządzenie zostało podane do zastosowania wszystkim starostom powiatów, w których się pojawił niedostatek i które zeszłorocznym nieurodzajem zostały dotknięte.

Wywiązała się jeszcze uboczna rozprawa między p. Hausnerem a p. Polanowskim z dziedziny statystyki, a mianowicie w kwestyi obliczenia ubytku ziemio-płodów w roku zeszłym. Tę rozprawę zamknęła Izba przyjmując rezolucję komisji z poprawkami.

Następnie przyjęła Izba drugą i trzecią rezolucję, które brzmią:

„Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby najbliższej Radzie państwa przedłożony został wniosek rządu do zmiany w ustawodawstwie państwowem, na podstawie którego odpisanie podatków gruntowych zarządzeniem by być mogło, nietylko w wypadkach klęsk elementarnych dotychczasową ustawą przewidzianych — lecz również w razie nieurodzaju — szkód w polu przez myszy, robactwo, szarańczę i inne tym podobne klęski w obszarach rządzących.“

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby dla zbadania przyczyn zubożenia powszechnego w kraju i zwiększającego się upadku gospodarstw wiejskich, tudzież obmyślenia środków dla podźwignięcia kraju z tego smutnego stanu, zwołał aukietę i wynik jej czynności przedłożył przyszłemu Sejmowi.“

Do tej ostatniej rezolucji dołączył p. Zybliekiewicz następujący wniosek jako dodatek:

„Wysoki Sejm uchwali: Zwołać się mającej ankiecie Sejm przekazuje do rozpoznania wniosek następującej treści:

1) Wydział krajowy dołoży starań, aby każda ile możności Rada powiatowa założyła w swoim powiecie kasę zaliczkową. W powiatach, posiadających już kasy zaliczkowe, dążyć należy do zasilenia tychże.

2) Każda Rada powiatowa, która tego żąda, otrzyma na założenie nowej lub zasilenie istniejącej już kasy zaliczkowej powiatowej pożyczkę z funduszu krajowego w ogólności przynajmniej 5.000 zł. Od pożyczki tej opłacać będzie kasa zaliczkowa funduszowi krajowemu po 6 od sta, sam zaś kapitał wróci najdalej w dziesięciu latach.

4) Z uwagi, że powyższa dotacja kas zaliczkowych okaże się niedostateczną, Wydział krajowy zaprosi Towarzystwo kredytowe ziemskie, Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń, tudzież kasy oszczędności, aby ze swej strony pożyczkami przysły Radom powiatowym w pomoc.

5) W miarę dalszych potrzeb Wydział krajowy przedkładać będzie sejmowi odpowiednie wnioski, dążące do rozwinięcia powiatowych kas zaliczkowych w całym kraju.

6) Wydział krajowy wypracuje projekt warunków, wskazujący Radom powiatowym, w jaki sposób powiatowe kasy zaliczkowe zakładane i w jaki sposób pożyczki mieszkańcom powiatu udzielane być powinny.“

Wniosek ten przyjął sprawozdawca imieniem komisji, Izba uchwaliła go następnie.

Petycje w sprawie głodowej wniesione przez gminy: Majdan lipowiecki, Kolbuszowa, Nowy Sącz, Rohatyn, i Babińce, uchwała Izba odstąpić Wydziałowi krajowemu do właściwego załatwienia.

Na tem posiedzenie zamknięto o godz. 2. Następnie posiedzenie we wtorek o g. 11 przed południem.

Porządek dzienny: 1. Trzecie czytanie uchwał wydanych w sprawie głodowej. 2. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie odstąpienia gminie miasta Sanoka budynku pod l. 236 w Sanoku należącego do funduszu szkół ludowych. 3. Sprawozdanie komisji kultury

krajowej o petycji gminy Czajkowiec w sprawie uregulowania koryta Dniestru. 4. Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycjach.

SPRAWY MONARCHII

Z sejmów krajowych nadeszły następujące ważniejsze sprawozdania telegraficzne: Sejm czeski przyjął wniosek komisji budżetowej w sprawie przedłużenia terminu spłaty zaliczek udzielonych gminom z powodu nieurodzaju, i zgodził się na wniosek komisji budżetowej o podwyższeniu dyet lekarzom szpitalnym ospe. Sejm morawski powziął kilka rezolucyj o budowie rozmaitych dróg żelaznych a mianowicie drogi żelaznej przerywającej Czechy i Morawę, ubocznej drogi żelaznej do Kromieryża i z Opawy do Vlarapass. W sejmie bukowiańskim wniósł poseł Zotta projekt ustawy o wykupnie prawa wyrobu i sprzedaży gorących napojów. Projekt ten jest kopią galicyjskiej ustawy o wykupnie prawa propinacji i został odesłany do komisji propinacyjnej.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Projekt ustawy kolejowej pruskiej).

Pruski minister handlu wniósł zesłać go piątku projekt ustawy o odstąpieniu pruskich kolei żelaznych na rzecz skarbu cesarsko-niemieckiego. W dosłownem tłumaczeniu brzmi projekt ten jak następuje:

§ 1. Rząd (pruski) jest upoważniony do zawarcia z cesarstwem niemieckim układów, mocą których

1) wszystkie budowane obecnie lub znajdujące się w ruchu państwowe koleje żelazne z wszystkim, co do nich należy, i z wszystkimi co do budowy i ruchu kolei państwowych istniejącymi prawami i obowiązkami przeniesione będą na cesarstwo niemieckie sposobem kupna za stosownem wynagrodzeniem;

2) wszystkie prawa państwa co do zarządu i ruchu kolei żelaznych nie będących własnością jego, czy prawa te polegają na ustawie czy na koncesji lub umowie, przeniesione będą na cesarstwo niemieckie;

3) w równej mierze wszystkie inne prawa państwa do kolei żelaznych, tak częściowe jak i inne majątkowe, przeniesione będą za stosownem wynagrodzeniem na cesarstwo niemieckie;

4) tudzież wszystkie zobowiązania państwa co do kolei nie będących jego własnością przelane będą na cesarstwo niemieckie za stosownem wynagrodzeniem;

5) prawa nadzoru państwowego nad kolejami żelaznymi przeniesione będą na cesarstwo niemieckie.

§ 2. Co do układów wspomnianych w § 1 p. L 1, 3 i 4, zawisły one od przyzwolenia obu Izb sejmowych.

(Biskup Dupanloup przeciw republice.)

Biskup orleański, Msgr. Dupanloup ogłasza list, w którym wypowiada wojnę obecnemu gabinetowi za ten punkt jego programu, w którym zapowiedziana jest modyfikacja ustawy o wolnych uniwersytetach. Zdaniem ks. Dupanloup punkt ciężkości tej ustawy leży w prawie nadawania stopni akademickich, które rząd chce zastrzedz wyłącznie na rzecz uniwersytetów państwowych; odbierając katolickim uniwersytetom to prawo, pozbawia je niezawisłości.

„Jakto? — pisze biskup dalej — ci panowie proszą nas, abyśmy wespół z nimi pracowali lojalnie nad ukonstytuowaniem republiki, a nie chcą pozwolić nam zrobić lojalnego użytku z tak prostej ustawy! Rozpoczyna się tedy wojna przeciw kościołowi; niepodobna utulić tego przed sobą. Uszkodzenie ustawy o wolności nauczania jest początkiem; przedłożono dalej projekt wykluczający biskupów i księży z rad oświecenia publicznego, przygotowują się do zakazania nauki w kongregacjach prywatnych, aby za prowadzić przymusową naukę świecką, wówczas, gdy inny projekt domaga się nieograniczonej wolności karczem i klubów. To są preludye wiele obiecujące. Tak więc, aby nas zaprzyjaźnić z republiką, nie mają nic spieszniejszego, jak identyfikować republikę z wojną przeciw religii. Dobrze jest zwrócić na to uwagę i zapamiętać to sobie...”

(Sprawa O'Keefe.)

Wielkie wrażenie sprawiły w Irlandyi pewne odkrycia, które wyszły na jaw podczas procesu przed sądem przysięgłych w Kilkenny. Dla zrozumienia rzeczy trzeba przypomnieć, że pewien ksiądz irlandzki, nazwiskiem O'Keefe, który był dawniej prob-

szcem w Callau, zawikłał się w długi spór ze swoim biskupem i że wreszcie propaganda poleciła kardynałowi Cullen zbadać tę rzecz i rozstrząść. O'Keefe uznawał za początku jursydycyję kardynała, później jednak zarzucił mu brak kompetencji tak, że kardynał po daremnych usiłowaniach opamiętania tego księdza, był ziewolonym zuspendować go i obłożyć interdyktem jego kościół parafialny. Część parafian trzymała czas jakiś stronę O'Keeffego, później jednak wszyscy go odstąpili i ustanowiono w jego parafii administratora. Rozjątrzony O'Keefe usiłował zemścić się przez zerwanie dzwону z kościoła, co tak oburzyło parafian, że napadli na dom jego i zburzyli go. Za ten gwałt postawiono ich przed sądem przysięgłych w Kilkenny, który rozstrząsał tę sprawę w pierwszych dniach b. m. Obronca oskarżonych, członek parlamentu Bult, przedłożył O'Keeffemu cały stos kart pocztowych zaopatrzonych jego podpisem a adresowanych do kardynała Cullen. Listy te zawierały pogroźki przeciw kardynałowi, niektóre zaopatrzone były u góry słowami: „Przestroga! Morderstwo! Krew moja wkrótce wołać będzie o pomstę! Licet occidere injustum invasorem vite. Memento mori! O'Keefe przyznał się do autorstwa około 80 takich listów; pogroźki usprawiedliwiał tem, że kardynał pozbawił go wszelkich środków utrzymania i przyprowadził do rozpacz.

(Nowy gabinet włoski.)

W skład nowego gabinetu włoskiego weszli: Depretis, jako prezydent i minister finansów, Nicotera, jako minister spraw wewnętrznych, Coppino, oświaty, Mancini sprawiedliwości, Zanardelli robót publicznych, Melegari spraw zagranicznych, Majorana handlu, Mezza capo wojny, San-Bon marynarki.

Depretis nowy prezydent ministrów obejmuje wydział finansów; przed kilkoma dniami podaliśmy na tem miejscu kilka szczegółów z jego karyery politycznej. Był on po kolei wiceprezydentem piewonkiej izby deputowanych, prefektem Brescyi, wicedyktatorem Sycylii, ministrem robót publicznych, ministrem marynarki i przez kilka tygodni prowizorycznym ministrem finansów. Nowy minister spraw zagranicznych senator Melegari był do niedawna pełnomocnikiem Włoch w Szwajcaryi. Minister spraw wewnętrznych br Nicotera jest Neapolitańczykiem, w roku 1857 stanąwszy na czele ruchawki w Sycylii został skazany na śmierć; w r. 1866 dowodził oddziałem ochotników. Mancini, minister sprawiedliwości jest profesorem prawa w Rzymie i adwokatem, we Włoszech uchodzi za najznakomitszego prawnika, jest świetnym mówcą i autorem wielu cennych dzieł jurydycznych; żona jego Laura jest cenioną poetką. Minister robót publicznych Zanardelli i minister oświaty Coppino nie mają jeszcze za sobą żadnej przeszłości politycznej. Minister wojny Ludwik Mezzacapo jest generał-porucznikiem, inżynierem i artylerzystą fahowym, w r. 1860 odszczególnił się w bitwach pod Anconą, Gaetą, Civitella del Tronete i Messyną; uchodzi za jednego z najzdolniejszych oficerów armii włoskiej. Nowy gabinet składa się więc wyłącznie z członków lewicy parlamentarnej.

(Defraudacye w banku belgijskim.)

Ogromna defraudacya popełniona w banku belgijskim oparła się aż o parlament. Na jednym z ostatnich posiedzeń brukselskiej Izby reprezentantów minister finansów Malou wniósł projekt ustawy, mającej na celu przyjsie z pomocą zagrożonemu w swej egzystencji bankowi. Według tego projektu rząd ma być upoważniony wypłacić pewnemu towarzystwu kolejowemu, które jest dłużnikiem banku belgijskiego, za wykonane na rachunek państwa koleje żelazne, sumę 12 milionów zaraz a nie w oznaczonych terminach. Dep. Dumortier żądał, aby bank belgijski przybrał inną firmę i prosił o „dokładne zbadanie projektu, aby na przyszłość rząd nie był zmuszony przychodzić w pomoc podupadłym zakładom finansowym.”

Suma sprzeniewierzona z banku belgijskiego przez zbiegłego sekretarza T'Kint de Roodenbeke według dotychczasowych obliczeń wynosi 16 milionów franków. Suma ta może się jeszcze zmniejszyć przez wynalezienie skryżni napełnionej papierami wartościowymi, którą T'Kint krótko przed wyjazdem wysłał do Ameryki, obawiają się jednak, aby suma powyższa jeszcze się nie powiększyła. Bank wydał odezwę do publiczności, wzywającą, ażeby się zgłosili wszyscy ci, którym się cokolwiek od banku należy. Obawiają się, że bank zawiesi wypłaty, jeżeli nie uzyska nadzwyczajnej pomocy. Aresztowano przed kilku dniami w Brukseli agenta wekslowego, wmgieszanego w sprawę sprzeniewierzenia i kilku innych agentów policya ściga, którzy pomimo wydanego do publiczności zawiązania, nie wydali pa-

pierów wartościowych, złożonych u nich przez T'Kinta. Toczące się w sprawie tej śledztwo wykryło podobno dużo niegodziwości, rzucające bardzo złe światło na życie towarzyskie pewnych kół brukselskich.

Belgijski prokurator wyjechał do Londynu w towarzystwie sędziego śledczego, ażeby T'Kinta i dwie jego dany przesłuchać, bo wskutek formalności, które przy wydaniu zbiega muszą być wypełnione, T'Kint najrychlej może być przywieziony do Brukseli dn. 24 b. m.

Na jednym z następnich posiedzeń izby reprezentantów projekt do prawa, wnieiony przez ministra finansów Malou, celem dopomożenia bankowi belgijskiemu przyjęto 83 przeciw 4 głosom.

(Wiadomości z Hercegowiny.)

Do Pol. Corresp donoszą z Raguzy: „Niejasność sytuacji w Hercegowinie doszła punktu kulminacyjnego. Najlepszym tego dowodem jest, że podczas gdy z jednej strony „pewna“ wiadomość mówi, że dowódzcy powstania skłaniają się do paktowania z komisarzami tureckimi, z drugiej strony „pozytywna“ wiadomość twierdzi, że pomimo tej gotowości do układów, dowódzcy nie chcą przystać na zawieszenie broni. Te drugie wiadomości popiera fakt, że powstańcy przeszkodzili baszy Achmedowi Mouchtarowi zaprowiantować twierdzę Niksicz. Chociaż Achmed basza eskortował prowiant z oddziałem 8000 żołnierzy, to jednak nie udało mu się przebyć przesmyku Duga. Powstańcy spodziewają się, że twierdza Niksicz wkrótce będzie już kapitulować dla braku żywności.

W Bośni zorganizowali się znów powstańcy pod dowództwami Wojnowiczem z Czarnogóry i Dukiczem z Bośni i zajęli stanowiska między Topolą i Kadjawicą w pobliżu Nowi. W Grahowo stoi 600 powstańców pod dowództwem Uzelacza; w tym miejscu stoczyli oni jedną potyczkę. Inny oddział powstańców w sile 400 ludzi pod dowództwem Nikolicza miał w ostatnich czasach wyprzeć oddział turecki do Dubicy.

(Proces przeciw exministrom greckim.)

Do dnia 14 b. m. przesłuchwał trybunał jak donoszą z Aten do Pol. Corresp., większą część świadków odwołowych w procesie o symonję przeciw byłym ministrom, zaczętem postępowanie dowodowe wkrótce się skończy a oskarżeni otrzymają głos do obrony. Obroncy oskarżonych domagali się stanowczo przymusowego przystawienia jednego tylko świadka, p. Kaliniskis, sekretarza króla, do którego zeznań przywiązywali wielkie znaczenie. Oskarżenie twierdzi bowiem, że były minister Valassopoulos miał w rękach dekret nominacyjny arcybiskupa Averkios, podpisywany przez króla i nie chciał go doręczyć nominatowi, dopóki nie otrzymał za to pewnej znacznej kwoty pieniężnej. Świadek Kaliniskis miał temu twierdzeniu zaprzeczyć i oraz zeznać, że król polecił przez niego ministrowi, ażeby niowydawał dekretu. Ponieważ więc obrona nie chciała zrzec się przesłuchania tego świadka, udzielił przewodniczący trybunału głos oskarżycielowi do postawienia wniosku. Prokurator państwa, Filimon przemawiał z wielką stanowczością przeciw przymusowemu przystawieniu tego świadka; dowodził on, że stosunek króla do ministrów jest święty i nie może ulegać żadnej krytyce; ministrowie są tak dalece za wszystko odpowiedzialni, że nawet wyraźny rozkaz króla nie uwalnia ich od odpowiedzialności. Gdyby nawet ten świadek zeznał, że król kazał oskarżonemu aby dekretu nominacyjnego nie wręczał nominatowi, to nawet i w tym wypadku nie zmniejszałoby to winy oskarżonego, który w myśl konstytucyi nie był takim rozkazem związany. Dla tego też prokurator nie pojmuje, jaki cel miaoby przesłuchanie sekretarza królewskiego jako świadka w tej sprawie. Trybunał nie wydał w tej kwestyi uchwały, albowiem obroncy oskarżonego Valassopoulosa oświadczyli po tym wywodzie prokuratora, że odstępują od przesłuchania tego świadka.

KRONIKA

— Mianowania. Najj. Pan przyzwolił J.C.W. Arcyksięciu Janowi Salvatorowi, pułkownikowi i komendantowi pułku artyleryi polowej nr. 9 i pułkownikowi Antoniemu Kindermanowi, komendantowi pułku artyleryi polowej nr. 3, na zamianę w komendzie wymienionych pułków. W uznaniu wysokich zasług otrzymali orderzy żelaznej Korony III klasy z uwolnieniem od taks: generał-major Alfred Becher-Rudenhof, szef 8 wydziału ministerstwa wojny i pułkownik Karol Winterhalder ze sztabu generalnego, szef biura dróg żela-

Pleban wojskowy ksiądz Jan Cori przeniesiony z Lincu do Innspruku, a ks. Franciszek Kriss z Innspruku do Krakowa.

Mianowani dalej: wojskowy elew lekarski dr. Emanuel Raucher-Rehrer ze szpitalu garnizonowego nr. 6 w Olomuńcu, nadlekarzem rezerwy pułku piechoty nr. 41; także elew dr. Maurycy Rottenberg ze szpitalu garnizonowego nr. 20 w Koszycach, lekarzem asystentem przy takimże szpitalu nr. 15 w Krakowie; a wreszcie elew dr. Jan Manojłowicz, ze szpitalu nr. 25 w Zagrzebiu, lekarzem asystentem przy batalionie artyleryi fortecznej nr. 12.

— Nowa stacya telegraficzna z ograniczoną służbą dzienną otwartą została dnia 20 marca w Krzywcu.

— Członkiem Rady powiatowej Tarnowskiej z grupy większych posiadłości wybrany dnia 24 b. m. p. Władysław Żelichowski, właściciel dóbr Kowalowa.

— Podejrzana własność. Żołnierz policyjny aresztował wczoraj po południu wyrobnika, Wojciecha Kozyrę, za podejrzanę posiadanie worka z 16 bochenkami chleba, 4 bułkami i funtem mięsa, które na ulicy Słonecznej chciał sprzedać. Aresztowany usprawiedliwiał się, że worek wraz z wiktuałami znalazł na ulicy.

— Kradzież. Wczoraj wieczór skradziono Dawidowi Klarfeldowi piekarszowi pod l. 22 przy ulicy Smoczej z otwartej szafy dwie butle wiszniaku, flaszkę konfitur i 90 jaj. Podejrzanie kradzieży pada na chłopaka izraelskiego.

— Niebezpieczna swawola. Anna Zajączkowska, służąca, mająca lat 60, przechodząc wczoraj po południu przez podwórze pod l. 12 przy ulicy Kopernika, ugodzona została cegłą w głowę tak mocno, iż padła bezprzytomna i do szpitalu oddaną być musiała. Jak się później okazało, strąciły tę cegłę dzieci bawiące się na ganku drugiego pietra kamienicy.

— Samobójstwo. Dnia 21 b. m. obwiesił się w Derewni, w powiecie Żółkiewskim, 17-letni ogrodniczek Ilko Pańczyszyn, jak się zdaje w przystępie melancholii, z powodu cierpień fizycznych.

— Pożary. Dnia 29 lutego zgorzała w Derewni, w powiecie Żółkiewskim, dworska karczma z przybudowaniem gospodarskim i zapasami zboża. W płomieniach zginęły dwie sztuki bydła. Nieubezpieczona szkoda wynosi 300 złr. Ogień jak się zdaje podłożony był zbrodniczą ręką, wytoczono przeto dochodzenie karne.

W przysiółku Siedliskach, w powiecie Nadwórniańskim, dnia 13 b. m. pogorzał Mojżesz Rittzer. Szkoda wynosi 350 zł. Ogień powstał w skutek nieostrożności domowników.

— Nieszczęśliwe wypadki. Józef Nadiak dnia 27 lutego załamał się na rzece Tabe, w Wróbliku Szlacheckim, w powiecie Sanockim, wpadł pod lód i utonął. Zwłoki nieszczęśliwego znaleziono dopiero dnia 1 b. m.

Justyna Horbaczowska z Borysławki, w powiecie Birczańskim, dnia 14 b. m. przechodząc w stanie nietrzeźwym przez kładkę na rzece Wiarze pośliznęła się i utonąła w wezbranej wodzie. Śledztwo zarządzone.

(G) Zapiaki dyecezyjne. Opróżnione przez rezygnacyę ks. Franciszka Felsztynskiego probostwo łac. w Konkolnikach nadanem zostało ks. Szczepanowi Wiśniewskiemu, dotychczasowemu łac. plebanowi w Obroszynie, który otrzymał dnia 1 marca 1876 kanoniczną instytucyę na rzezone beneficjum. Wskutek tego przeniesiono dotychczasowego administratora ks. Piotra Billika na kooperatora do Gologór, do Konkolnik zaś przeznaczono na wikarego ks. Jana Ocetkiewicza, dotychczasowego kooperatora w Czerwonogrodzie. Administracyę łac. probostwa w Obroszynie powierzono ks. Michałowi Padlewskiemu łac. plebanowi z Hodowic, który probostwem tem excurrando zawiadywać będzie. Do parafii opróżnionego probostwa w Obroszynie wraz z filiami w Bartatowie i Basiówce należy przeszło 1400 dusz. Prawo patronatu przysłuża łac. arcybiskupowi lwowskiemu. — Ks. Leon Niebieszczański, łac. wikary przy probostwie w Strzyżowie, przeniesiony został w tej samej własności do Jasionowa a dotychczasowy wikary w Jasionowie ks. Józef Cetnarski objął posadę wikarego w Strzyżowie. — Ks. Antoni Dutkiewicz, pleban obrz. łac. w Jediczu (dyecezyi przemyskiej) umarł dnia 7 marca b. r. przeżywszy lat 59. Administracyę osierociałego kościoła objął miejscowy kooperator ks. Edward Janicki. Do parafii opróżnionego probostwa w Jediczu należy przeszło 4000 dusz. Prawo prezenty wykonuje p. Tekla Zakliczyn Stojowska. — Ks. Stanisław Filipp, łac. kapelan lokalny w Żurowie (dyecezyi przemyskiej) umarł dnia 6 marca b. r. przeżywszy lat 67. W skutek tego zgonu przeznaczył konsystorz biskupi administratora excurrando osierociałego kościoła w Żurowie ks. Augustyna Machowicza, łac. plebana w Olpinach. Do parafii opróżnionej wskutek tego zgonu kapelanem w Żurowie należy przeszło 900 dusz. Patronem jest p. Aleksander Rodecki. — Dnia 10 marca b. r. umarł w Olesnie (dyecezyi tarnowskiej) tamtejszy łac. pleban ks. Józef Karnowski, przeżywszy lat 85. Administracyę osierociałego probostwa powierzył konsystorz biskupi ks. Andrzejowi Wojcieszko-

wi, wikaremu w miejscu. Do parafii opróżnionego probostwa w Oleśnie należy przeszło 5500 dusz. Prawo patronatu wykonuje br. Konopka. — Ks. Antoni Fleszar, pleban obrz. łac. z Lubienka, otrzymał dnia 11 lutego b. r. kanoniczną instytucję na łac. probostwo w Zaleszanych. Jako administrator excurrento plebanii w Lubienku ustanowiony został ościenny pleban w Łężynie, ks. Jan Morawski. — Ks. Albert Filarski, profesor teologii moralnej przy tutejszym uniwersytecie, otrzymał dnia 18 marca b. r. kanoniczną instytucję na łac. probostwo w Żydaczowie.

*** Statystyka policyjna.** W miesiącu lutym b. r. aresztowanych przez c. k. Dyrekcję policyi lwowskiej było ogółem 740 osób. Mianowicie aresztowano 108 osób za kradzież; 8 za sprzeniewierzenie, 12 za oszustwo, 4 za uszkodzenie ciała, 5 za obrazę straży policyjnej, 3 za stręczenie do nierządu, 2 za zabroniony pobyt we Lwowie, 5 za prędką i nieostrożną jazdę, 5 ze względów sanitarnych, 6 za zbiegnięcie ze służby, 3 za grę w faryngę na miejscu publicznym. Prócz tego oddano do aresztów 181 włóczęgów, 37 żebraków, 84 pijaków i 68 ekscesantów. Aresztem ukarano 49 dorożkarzy za wykroczenie przeciw regulaminowi jazdy i 33 sług za wykroczenie przeciw regulaminowi dla sług. Z ogółem liczby aresztowanych odstawiono do c. k. sądu krajowego 54, a do c. k. miejsko-delegowanego sądu w sprawach karnych 134, magistratowi oddano do wydalenia ze Lwowa szupasem 66, sprawdzenia przynależności gminnej 8 a do umieszczenia lub innego zarządzenia 64 osób, policyjnie zaś traktowano 408 osób. W szpitalu umieszczono 17 syfilitycznych i 2 innego rodzaju chorych. Sądy tutejsze zwróciły c. k. policyi 133 więźniów po odbytej karze do dalszego policyjnego traktowania. — Za niemeldowanie pociągnięto do odpowiedzialności 30 właścicieli pomieszczeń tudzież 13 szynkarzy i kawiarzy za nieprzestrzeżenie godziny policyjnej.

— Po amerykańsku. W dzienniku *Freie Stimme*, wychodzącym w Radolzie czytamy: Panie Metodystki w amerykańskim mieście Cincinnati, którym czas albo inne przeszkody nie pozwalają być w niedzielę w kościele osobicie, mają zwyczaj zostawiania swych kart wizytowych na tak zwany stole ołtarzowym. W kołach starokatolickich zwynawców rodzaju męskiego na seryo rozbiegano pytanie, czy nie należałoby naśladować w tem amerykańskie Metodystki.

— Niemowa z rozmysłu. W ostatnich dniach zmarł w Zurychu kolporter Amstein powszechnie znany jako dziwak, ponieważ od trzydziestu lat słowa do nikogo nie przemówił, chociaż cały kraj objeżdżał rozsprzedając książki. W młodych latach ślubował swę narzeczonej, że przez rok cały ust nie otworzy, ażeby ukarać ją tym sposobem za domniemaną zdradę z jej strony; tymczasem dziewczyna umarła, a Amstein czując wyrzuty sumienia nie przemówił już do nikogo aż do końca życia. Biedny ten człowiek cały swój ciężko zapracowany mająteczek obrócił na wsparcie bogich.

— Wypadek morski. W nocy na 19 b. m. na skalistych wybrzeżach Kornwalii podczas okropnej burzy rozbił się ze szczętem parowiec francuski *Isabelle* przyczem cała załoga, składająca się z 30 majtków znalazła grób w falach.

— W sprawie T'Kinta, sekretarza banku belgijskiego, który sprzeniewierzył 7 milionów franków, ogłasza londyński *Times* następujące oświadczenie rezydenta belgijskiego pana Solvyns: „W różnych telegramach rozszerzono wieść, jakoby aresztowany niedawno w Queenstownie T'Kint był krewnym belgijskiego ministra spraw zewnętrznych, hrabiego d'Aspremont Lynden, i jakoby władze angielskie upraszane były przez jego Excellence o oszczędzenie aresztowanego. Jestem upoważniony stanowczo wieściom tym zaprzeczyć. Hrabia d'Aspremont w żadnych zgola stosunkach pokrewieństwa nie zostaje z aresztowanym, ani też nie miał z nim nic do czynienia.“

— Wody Karlsbadzkie zapewne podrożeją w tym roku, ponieważ zarząd miasta Karlsbadu w tym roku przeszło w trójnasób podwyższył czynsz dzierżawny zdrojowisk tamtejszych. Dotychczasowy dzierżawca płacił 14 tysięcy złr. rocznie, obecnie zaś żąda gmina karlsbadzka 50.000 złr.

— O wybuchu Wezuwiusza nadeszły następujące wiadomości ze stacyi profesora Palmieriego: Dnia 19 marca. Czynność wulkaniczna krateru w ciągu ubiegłej nocy znowu się zwiększyła. Odblask ognia można już dokładnie rozeznawać (w słupie dymu) a seismometry od wczoraj objawiają coraz żywszy niepokój.

— Próba z przyrzędem Mękarzkiego w Paryżu miała miejsce dnia 29 lutego w obecności prezydenta Rzeczypospolitej francuskiej Mac-Mahona, ministrów robót publicznych, wojny, marynarki i finansów, prefekta policyi, dyrektora jeneralnego dróg i mostów, oraz kolei żelaznych, dyrektora robót miejskich w Paryżu i naczelnego inżyniera kontroli. Próba odbywała się na drodze od łuku tryumfalnego do mostu Neuilly, należącej do Towarzystwa tramwayów północnych reprezentowanego na próbie przez pp. Vandal prezesa

rady administracyjnej i Résie dyrektora. Przebiegłszy całą przestrzęń od placu „Gwiazdy“ do Sekwany, machina wróciła drogą Puteaux i wykonała rozmaite obroty na mocno spadzistym wjeździe na most. Prezydent Rzeczypospolitej zwiędził następnie zakład p. Mękarzkiego i poświęciwszy całą godzinę oglądaniu jego wynalazku, wrócił do Paryża.

GŁOSY PUBLICZNE

PODZIĘKOWANIE.

Wydział Czytelnicy akademickiej we Lwowie składa niniejszem najszlachetniejsze podziękowanie W Panu Dr. Tadeuszowi Żulińskiemu za sześć odczytów „O fizjologii i higienie przyrządu oddechowego, które łaskawie wykladał członkom Czytelnicy“.

Dnia 25 marca 1875.

St. Starzyński G. Ujejski
prezes. sekretarz.

Stowarzyszenie Pracy Kobiet.

W stowarzyszeniu Pracy Kobiet rozpoczęła się nowy kurs bezpłatnej nauki pończoszkowych robót na maszynie z d. 1 kwietnia 1876 Osoby interesowane zechcą się zgłaszać do biura Stowarzyszenia (rynek nr. 10), gdzie wszelkie potrzebne otrzymają informacje.

Lwów, 27 marca 1876.

Celina Łączyńska
Przewodnicząca.

Kronika pożarowa.

(λ) W lutym r. b. zgorzało w 25 powiatach a w 48 gminach ogółem 44 domów mieszkalnych, 34 zabudowań gospodarskich, 1 truparnia żydowska (w Zaleszczykach) i 1 dystylarnia nafty i wosku ziemnego (w Dynowie, pow. Brzozowski). W wykazanej cyfrze domów mieszkalnych mieści się siedm karczemek, z których kilka było większej wartości. W 15 miejscowościach pochłonięto ogień bardzo znaczne zapasy zboża a w 8 miejscowościach znalazło 72 sztuk bydła śmierć w płomieniach. Największa ilość bydła, bo 23 sztuk, własność wójta Andrzeja Hamana, zgorzała w Łastówce w powiecie Drohobyckim, tudzież w Tyszkowicach w powiecie Przemyskim, gdzie przy pożarze stajni dworskiej zgorzało 35 sztuk. W 11 wypadkach zniszczył pożar prócz domów mieszkalnych i zabudowań gospodarskich, sprzęty domowe i narzędzia gospodarskie. Ogólna strata wyrządzona przez pożar w powyżej wyliczonych wypadkach, wynosiła w lutym r. b. 34.587 zł. Z tej sumy kwota 13.814 zł. była ubezpieczoną, kwota zaś 19.053 zł. nieubezpieczoną. W wykazanej cyfrze straty ogólnej nie mieści się jednakowoż wartość bydła spalonego. W 9 miejscowościach powstał pożar przez podpalenie ręką zbrodniczą; w 13 miejscowościach przez nieostrożność a w 26 miejscowościach nie zdołano dociec powodów pożaru. W 9 pożarach podłożonych ręką zbrodniczą zdołano w 2 wypadkach ująć sprawców nieszczęścia a w siedmiu wypadkach uszli winowajcy sprawiedliwosci.

Największą szkodę wyrządził pożar w lutym r. b. w powiecie Jarosławskim na folwarku Wandówce i w Ryszkowej woli, własności ks. Jerzego Czartoryskiego, gdzie zgorzały budynki mieszkalne, gospodarskie i zboże, przeczco właściciel poniósł stratę około 4106 zł. Pożar wyrządził także znaczną szkodę właścicielowi dóbr Tyszkowice w powiecie Przemyskim, zniszczył bowiem stajnię i było znajdujące się w tejże a ocenione na 4445 zł. Wielką stratę ponieśli również włościanie Andrzej i Seń Hamanowie w Łastówce, w pow. Drohobyckim, stracił bowiem cały swój dobytek oceniony na 3038 zł.

Największa liczba pożarów wydarzyła się w powiecie Jarosławskim. Klęska ta dotknęła w tym powiecie 6 gmin, a mianowicie: Maydan, Zaleską wole, Miękosz nowy, Radawę, folwark Wandówkę i Ryszkową wole. W pierwszej miejscowości powstał pożar przez podpalenie, w drugiej z przyczyny niedocieczzonej w dwóch następnych przez nieostrożność a w dwóch ostatnich z przyczyny niewiadomej. Ogólna strata w tym powiecie wynosiła 4916 zł.

Po tym powiecie następuje powiat Drohobycki z stratą 3968 zł.

W powiatach Bocheńskim, Grodeckim, Horodeńskim i Mościskim zdarzyło się po trzy pożary, w powiatach Bohorodczańskim, Brodzkim, Brzeskim, Łańcuckim, Nadwórniańskim, Pilzneńskim i Przemyskim po dwa pożary. Po jednym pożarze miały powiaty: Brzozowski, Gorlicki, Grybowski, Husiatyński, Kałuski, Kolbuszowski, Limanowski, Śniatyński, Tarnobrzegski, Tłumacki, Turczański i Zaleszczycki.

Podpalania miały miejsce w powiatach: Drohobyckim (trzy wypadki); Grodeckim (dwa wypadki); Jarosławskim (jeden wypadek), Pilzneńskim (dwa wypadki), Mościskim (jeden wypadek).

GOSPODARSTWO I HANDEL

Wiedeń, 27 marca. (Tel. Gaz.

Lwow.) Na dzisiejszy targ była przypędzono razem 3352 wołów t. j. 669 galicyjskich, 1258 węgierskich i 425 niemieckich. Ponieważ przypędzono o 777 sztuk więcej niż w poprzednim tygodniu, więc potrzeba była pokryta z nadwyżką a cena upadła w skutek tego o 3—4 złr. Płacono od 100 kilo: za woły galicyjskie 48½—53 złr., za węgierskie 47—55 złr., za niemieckie 48—54 złr.

— Ceny zboża i produktów we Lwowie. Sprawozdanie tygodniowe Izby handlowej i przemysłowej za czas od 11 do 18 marca 1876.

Zboża. Pszenica za 100 kilogr. od zhr. 9— do 9-40. Żyto za 100 kilogr. od zhr. 6-70 do 7-25. Jęczmień za 100 kilogr. od zhr. 8— do 8-50. Owies za 100 kilogr. od zhr. 8— do 10—. Hreczka za 100 kilogr. od zhr. 6-50 do 7—. Kukurudza zeszłoroczna za 100 kilogr. od zhr. 5-80 do 6—. Kukurudza nowa za 100 kilogr. od zhr. 5-60 do 5-75.

Zboża strączkowe. Groch do gotowania za 100 kilogr. od zhr. 7— do 11—. Groch pastewny za 100 kilogr. od zhr. 6-50 do 7-50. Fasola za 100 kilogr. od zhr. — do ——. Wyka za 100 kilogr. od zhr. 8— do 9—.

Nasiona. Konieczyna za 100 kilogr. od zhr. 48— do 68—. Anyż rosyjski za 100 kilogr. od zhr. — do 33—. Anyż płaski za 100 kilogr. od zhr. 28— do 30—. Kminek za 100 kilogr. od zhr. — do 26—.

Nasiona olejne. Rzepak zimowy za 100 kilogr. od zhr. 11-30 do 11-60. Rzepak letni za 100 kilogr. od zhr. — do ——. Lnianka za 100 kilogr. od zhr. — do ——. Nasienie lniane za 100 kilogr. od zhr. — do ——. Nasienie konopne za 100 kilogr. od zhr. — do ——.

Spirytus gotowy od zhr. 28— do 28-50

OSTATNIA POCZTA

Na posiedzeniu Izby wyższej sejmu węgierskiego w d. 25 b. m. odpowiedział minister handlu Simonyi na interpelację Iraniego co do odebrania debitu pocztowego w Węgrzech dziennikowi *Gartenlaube*. Zakaz ten usprawiedliwił minister tem, że artykuł w rzeczonym dzienniku p. n.: „Węgierski zamek królewski“ zawierał kłamstwa i zniewagi przeciw Węgrom, oraz wyrażenia ubliżające królowej. Po krótkim przemówieniu interpelanta Izba przyjęła odpowiedź ministra do wiadomości.

Polit. Corresp. podaje następującą w a z n ą w i a d o m o ś ć: Skutkiem bardzo energicznych nalegań Austro-Węgier i Rosyi na rząd serbski, minister serbski spraw zagranicznych złożył uzgodnienie agentowi dyplomatycznemu austriackiemu księciu Wrede następujące oświadczenie: „Rząd serbski nie ma wcale zamiaru uderzyć na Turcyę, ani też przeskadzać w czemkolwiek dziełu pacyfikacji, podjętem przez mocarstwa i przez to wywołać z ich strony jaki krok zbiorowy. Poczynione dotychczas nowe przygotowania militarne, są tylko uzupełnieniem wojskowej organizacji Serbii, zaniebanej ostatnimi laty.“

Hr. Andrassy i ks. Gorczaków otrzymali tytuł grandów hiszpańskich. Minister francuski spraw zagranicznych ks. Decazes otrzymał wysoką dekorację hiszpańskiego orderu Karola III. Książę Bismarck jak wiadomo już dawniej otrzymał hiszpański order złotego runa.

Książę Walii w powrocie z Indji przybył 26 b. m. do Kairu, gdzie wice-król egipski powitał go i odprowadził do mieszkania.

Daily News zamieszcza depeszę następującą: „Wiedeń, 24 marca. Dzienniki donoszą, że cesarz rosyjski zmuszony stanem zdrowia przedpędzić dłuższy czas w Neapolu i Malcie, ustanowi regentem księcia następcę tronu.“

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 28 marca. (Tel. pryw.)

Według doniesień dzisiejszych dzienników przybyć tu mają już we czwartek węgierscy ministrowie na dłuższy pobyt w celu rokowań w sprawie wspólnego budżetu i konferencyj ugodowych.

W skutek pokojowych oświadczeń rządu belgradzkiego sytuacja sprawy wschodniej straciła znowu niepokojący swój charakter. Z tym pomyślnym zwrotem łączą wyjazd hr. Andrassego do Terbes.

Konferencye, które odbywają się w Raguzie między Namiestnikiem Dalmacji, hr. Podiczem a komisarzami Wysokiej Porty i konsulem rosyjskim mają za przedmiot obmyślenie praktycznych środków, któreby ułatwiły pacyfikacyę zrewoltowanych prowincyi i powrót wygnańców hercegowińskich do kraju.

Neue Freie Presse donosi, że Serbia rozpisuje pożyczkę przymusową w sumie 12 milionów franków.

Deutsche Zeitung dowiadyuje się, że kilku korespondentów dzienników rosyjskich, którzy bawią w Kostajnicy, i zároveň listami swemi jak agitacyę przyczyniają się do niepokoienia umysłów, otrzymało policyjne ostrzeżenie.

Według jednego z tutejszych dzienników nastąpią nominacye członków Trybunału administracyjnego dopiero po ukończeniu rokowań austriacko-węgierskich. *Neue freie Presse* wymienia sekeyjnych szefów Stählina i Fierlingera jako przyszłych prezydentów senatów w tym trybunale.

Posel dalmatyński Monti ogłasza pismo, w którym zaprzecza twierdzeniu Liubissy, jakoby zajście przez niego wywołane było skutkiem zmywy z posłami tyrolskiego sejmu.

Na giełdzie tutejszej podpisują petycyę do Izby giełdowej, domagającą się złożenia aukcyy w sprawie przesilenia finansowego.

Wiedeń, 28 marca. (Tel. pryw.)

Presse donosi, że rząd z początkiem kwietnia b. r. obejmie w swój zarząd kolej Nadniedźstrzańską i wypłaci umówioną kwotę kupna.

Generał kawalerii ks. Montenuovo ma być przy majowym awansie mianowany feldmarszałkiem, a kontradmirał Petz wiceadmirałem.

Dyrektor wadowickiego gimnazjum Stahlberger mianowany dyrektorem drugiego gimnazjum wyższego w Krakowie.

Buda-Peszt, 28 marca.

Sessja sejmu węgierskiego zamknięta reskryptem królewskim. Następująca sessja zaczyna się jutro.

Paryż, 28 marca.

Królowa angielska przybyła *incognito* do Cherboursa.

Izba unieważniła wybór bonapartysty Haentjensa.

Izba deputowanych ma być najpóźniej 9 kwietnia odroczoną.

Journal Officiel ogłasza dekret powiadający, że wkrótce odbędzie się w Paryżu międzynarodowa wystawa powszechna.

Londyn, 28 marca.

W izbie wyższej zapowiedział lord Shaftsbury projekt adresu do królowej, aby zamiast tytułu cesarzowej przyjęła inny tytuł odpowiedniejszy tradycjom kraju.

Rzym, 28 marca.

W Medyolanie odbyła się znowu demonstracya na rzecz powszechnego głosowania. Nicotera polecił przeskodzić dalszym demonstracyom. Coppino postanowił zamknąć wszechnicę w Neapolu, gdyby rozruchy trwały tam dalej między młodzieżą.

Odpowiedz. redaktor **Władysław Łoziński.**

(1801 2—3) **E d y k t.**

L. 14958. Ces. król. Sąd krajowy we Lwowie niniejszym edyktem wiadomo czyni, że Samuel Thumin przeciw Izraelowi Rochmes, Juliuszowi Gablenzowi, i W. J. (Władysławi) Dworskiemu pod dniem 9 marca 1876. L. 13679 podanie o wydanie nakazu zapłaty wniósł i o pomoc sądową prosił, w skutek czego uchwałą z dnia 10 marca 1876. L. 13679 nakaz zapłaty sumy 152 zł. 20 ct. w. a. wydano, że nakaz ten ponieważ miejsce pobytu W. J. Dworskiego nie jest wiadome, nie mógł mu być doręczony, i że na prośbę Samuela Thumina z dnia 16 marca 1876. L. 14958 w celu doręczenia takowego c. k. Sąd krajowy tutejszego adwokata Dr. Czeszera z substytucją adw. Dr. Schaffa dla niewiadomego z miejsca pobytu W. J. Dworskiego kuratorem mianował, z którym niniejsza sprawa wedle ustawy sądowej dla Galicyi przepisanej przeprowadzona będzie.

Niniejszym więc edyktem wzywa się zapoznanego, aby w należyłym czasie osobiście stanął, lub potrzebne tytuły prawne ustanowionemu zastępcy udzielił, lub innego zastępcę wybrał i sądowi oznajmił, słowem stosownych do obrony środków użył, gdyż wynikające z zaniedbania skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

Z c. k. Sądu krajowego jako handlowego. Lwów dnia 17 marca 1876.

(1249 3—3) **Obwieszczenie.**

L. 5348. C. k. Sąd powiatowy w Roźniatowie podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia wierzytelności Zelika Laufera w ilości 100 zł. 80 ct. w. a. z pn. przeprowadzoną zostanie w zabudowaniu sądowym przymusowa sprzedaż publiczna realności pod l. k. 214 w Roźniatowie położonej do Fejbisza Nusbauma należącej w dniu 20 kwietnia, 26 maja i 10 sierpnia 1876 zawsze o godz. 10 przed południem.

Wartość szacunkowa tej realności wynosi 950 zł. poniżej której takowa na pierwszych dwóch terminach sprzedaną nie będzie. Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa, zaś wadyum 10% tejże w ilości 95 zł. w. a.

Resztę warunków licytacji można przejrzeć w tutejszej registraturze.

Z c. k. Sądu powiatowego.

Roźniatów dnia 7 stycznia 1876.

(1241 3—3) **E d y k t.**

L. 4345. C. k. Sąd powiatowy w Wadowicach podaje do powszechnej wiadomości, iż celem zaspokojenia pretensji c. k. uprzy. Zakładu kredytowego włościańskiego w Lwowie w kwocie 187 zł. 51 ct. w. a. z pn. odbędzie się egzekucyjna sprzedaż przez publiczną licytację realności włościańskiej pod l. 28/12 „Gorzeniu dolnym” położonej, ciała tabularnego nie stanowiącej do dłużników Jakóba i Anny Kanickich a względnie mds spadkowych po tychże i Zofii Kótkowej należącej w trzech terminach to jest: 29 maja, 27 czerwca i 29 lipca 1876 r. każdą razą o godzinie 10 w gmachu tutejszosądownym pod warunkami.

1. Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 1600 zł. w. a.

2. Wadyum w $\frac{1}{10}$ części ceny wywołania wynosi 160 zł. w. a.

3. Realność powyższa na dwóch pierwszych terminach tylko za lub powyżej ceny szacunkowej, zaś na trzecim terminie także niżej takowej sprzedaną będzie.

Resztę warunków licytacyjnych, tudzież akt opisania i oszacowania wolno przejrzeć w registraturze Sądu tutejszego.

Dla niewiadomych wierzycieli ustanowionym został kuratorem adw. p. Dr. Krobicki z zastępstwem c. k. notariusza p. Wilczyńskiego w Wadowicach.

Wadowice dnia 17 lutego 1875.

(1297 2—3) **E d y k t.**

L. 12068/75. C. k. miejsko delegowany Sąd powiatowy w Samborze zawiadamia niewiadomego z miejsca pobytu Mikołaja Karpńskiego fotografa dawniej we Lwowie, że Samborska kasa oszczędności przeciw niemu wniosła dnia 24 września 1870 do l. 8286 pozwu o 20 zł. w. a., który wskutek uchwały tutejszego sądu z dnia 1 marca 1876 do l. 12086 ustanowionemu kuratorowi Dr. Budzynowskiemu (ze substytucją Dr. Witza) doręczono; rzeczą jest zatem pozwanego miejsce swego pobytu donieść lub wszelkie środki prawne udzielić kuratorowi, gdyż inaczej wszelkie skutki z tego sam sobie przypisze.

Sambor 1 marca 1876.

(1201 3—3) **Obwieszczenie.**

L. 7966. C. k. Sąd powiatowy w Medenicach przedsięwzięcie dnia 11go kwietnia, 26 kwietnia i 17 maja 1876 r. zawsze o 10 godzinie rano, w tutejszo sądowym zabudowaniu w drodze publicznej licytacji przymusowa sprzedaż realności pod l. 170 w Medenicach Olexy Sicz ciała tabularnego nie stanowiącej, na zaspokojenie sumy 226 zł. w. a. z pn. na rzecz Mendla Sussmana w dwóch pierwszych terminach za cenę wywołania lub wyżej takowej a na ostatnim także niżej jej.

Za cenę wywołania ustanowiono 447 zł. Zakład wynosi 44 złr. 70 ct. w. a. Warunki licytacyjne i akt oszacowania można w tutejszosądowej registraturze przejrzeć i odpisać. O tem zawiadamia się tych, którymby uchwala licytacyjna dla jakiegokolwiek przychwyta doręczoną być nie mogła, przez kuratora ustanowionego p. Aleksandra Jurkiewicza.

Medenice dnia 19go grudnia 1875.

(1260 3—3) **E d y k t.**

L. 1398. C. k. Sąd powiatowy w Mielnicy wiadomo czyni, że celem zaspokojenia przez Wincentego Waligórskiego przeciw Janowi Winogrodzkiemu wywalczonej sumy 128 zł. w. a. zpn. przymusowa sprzedaż gruntów l. k. 123, 155, 199, 223, 258, 301, 302, 338, 371 w Babińcach tudzież realność l. k. 46 w Latkowcach położonych, ciała tabularnego niestanowiących tegoż dłużnika własnych w trzech terminach a to dnia 20 kwietnia 1876, dnia 4 maja 1876 i dnia 18 maja 1876 każdym razem o godzinie 10 rano przeprowadzoną zostanie.

1. Na zaspokojenie wyrokiem z dnia 11 sierpnia 1875 l. 3148 przez Wincentego Waligórskiego jako nabywcy przez Abrahama Lejby Sterna przeciw Janowi Winogrodzkiemu wywalczonej sumy 128 zł. w. a. odbędzie się w dniach 20 kwietnia 1876 w dniu 4 maja 1876 i w dniu 18 maja 1876 każdoceśnie o godzinie 10 w Sądzie przymusowa sprzedaż a) 8 morgów pola ornego l. k. 123, 155, 199, 223, 258, 301, 302, 338, 371 w Babińcach b) realność l. k. 46 w Latkowcach z tem, że grunta te i realność w pierwszych dwóch terminach tylko za cenę szacunkową lub wyżej na trzecim zaś terminie niżej ceny szacunkowej sprzedane zostaną.

2. Jako cenę wywołania ustanawia się za grunta w Babińcach kwotę 1200 zł., zaś za realność w Latkowcach kwotę 920 zł. w. a. jako cenę szacunkową i postanawia, że tak grunta wyżej opisane jako też realność wzmiankowana razem nierozdzielnie sprzedane zostaną.

3. Chęć kupienia mający winni są przed rozpoczęciem licytacji złożyć do rąk komisji licytacyjnej 10% wadyum ceny szacunkowej bądź w gotówce bądź w książeczkach gal. kasy oszczędności, bądź w papierach publicznych według ostatniego kursu. Złożone przez najwięcej ofiarującego wadyum zostanie zatrzymane, w cenę kupna policzone, innym zaś oferentom zwrócone.

4. Nabywca obowiązany jest w przeciągu dni 30 po prawomocności uchwały przyjmującej do wiadomości Sądu protokół licytacji złożyć do depozytu sądowego całą cenę kupna poczem na jego prośbę jemu dekret własności wydany i on na żądanie w posiadanie kupionych przedmiotów wprowadzony zostanie.

5. Należności rządowe z tej realności do terminu przeprowadzonej licytacji nieuiszczone spłacone będą z otrzymanej sumy przetargowej, zaś te należności, które z dniem przeprowadzonej licytacji rządowi przypadają idą na rachunek tego, który rzeczoną realność na przetargu publicznym nabędzie.

Gdyby nabywca, któregokolwiek z warunków licytacyjnych nie dopełnił, zostanie na jego koszt i niebezpieczeństwo przeprowadzona ponowna licytacja a wadyum przepada na rzecz wierzycieli.

Protokół zastawniczego opisania i oszacowania przedmiotów sprzedać się mających przejrzeć można w tutejszo sądowych aktach.

W końcu zawiadamia się wszystkich z miejsca pobytu niewiadomych wierzycieli hipotecznych tudzież i tych wierzycieli, którymby uchwala licytacyjna z jakiego bądź powodu doręczoną być nie mogła przed terminem licytacyjnym, że dla bronienia praw tychże kurator w osobie Michała Jureczko na ich koszt i niebezpieczeństwo ustanowiony został.

C. k. Sąd powiatowy Mielnica dnia 26 lutego 1876.

(1313 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 8204. C. k. Sąd powiatowy w Zaleszczykach ogłasza, że dnia 5 kwietnia 1876 o 10 godzinie przed południem odbędzie się w zabudowaniu tegoż Sądu publiczna przymusowa sprzedaż realności pod l. 76/67 w Żezawie położonej, Jakima Dubeckiego własnej na rzecz c. k. uprz. Zakładu kredytowego włościańskiego na zaspokojenie sumy 78 zł. 88 ct. z pn. pod warunkami ogłoszonymi w obwieszczeniu z dnia 8 września 1875 l. 4749 umieszczonym w Gazecie Lwowskiej Nr. 243, 247 i 248 z r. 1875.

C. k. Sąd powiatowy Zaleszczyki dnia 12 lutego 1876.

(1253 3—3) **E d y k t.**

L. 13406. C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie wiadomo czyni, iż w skutek prośby p. Abrahama Harzstaraka przeciw nieobecnemu p. Adamowi ks. Ponińskiemu de praes. 6 marca 1876 l. 13406 o zapłacenie resztującej sumy wekslowej 220 zł. w. a. z pn. wydany został na podstawie wekslu z daty Dobrostan 24 lutego

1873 na 420 zł. w. a. opiewającego, nakaz zapłaty resztującej sumy wekslowej 220 zł. w. a. z pn.

Nakaz zapłaty ten, doręcza się niewiadomemu p. Adamowi ks. Ponińskiemu do rąk równocześnie w osobie p. adw. Dr. Skowrońskiego z zastępstwem p. adwokata Dr. Horwatha ustanowionego kuratora

Wzywamy niniejszym edyktem p. Adama ks. Ponińskiego, aby w należyłym czasie u ustanowionego kuratora, lub też w sądzie osobiście, albo przez innego zastępcę się zgłosił, i celem przestrzegania swoich praw stosownych środków użył, ileże z zaniechania wyniknąć mogące niekorzystne skutki sam sobie przypisze.

Z c. k. Sądu krajowego jako handlowego.

Lwów dnia 10 marca 1876.

(1245 2—3) **E d y k t.**

L. 1651. C. k. Sąd krajowy w Krakowie czyni wiadomo iż p. Apolonii Jordanowej i Zofii z Kochanowskich Jordanowej zginął wexel a raczej niewypełniony ani co do sumy ani co do czasu płatności rządowy blankiet wexlowy podpisanymi Apolonii Jordanowej tudzież Zofii z Kochanowskich Jordanowej zaopatrzony i wzywa wszystkich tych, którzyby rzezony wexel posiadali ażeby w zakresie dni 45 od dnia niniejszego ogłoszenia takowy Sądowi przedłożyli, gdyż po upływie bezskutecznym powyższego terminu wexel wyżej opisany za umorzony uznany zostanie.

Kraków 28 stycznia 1876.

(1265 2—3) **E d y k t.**

L. 4986. C. k. Sąd krajowy ustanawia Aleksandrowi Dzierżawskiemu z miejsca pobytu nieznanemu, celem doręczenia uchwały tabularnej z 13 listopada 1875 L. 58350 pozwalającej intabulację sumy 2000 zł. w. a. z pn. na różnych pozycjach tabularnych dla niego na Dmytrówicach zapisanych na rzecz p. Cypryana Leszczyńskiego, kuratora w osobie p. adwokata Roberta Czaykowskiego, któremu zatem ma potrzebną informację udzielić, lub sądowi innego zastępcę wskazać, gdyż inaczej sam sobie skutki będzie musiał przypisać.

Lwów dnia 12 lutego 1876.

(1303 2—3) **E d y k t.**

L. 9924. C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie wzywa posiadacza weksłu ddo., Lwów 15 listopada 1869 r., na 120 złr. w. a., Hene Jakobsohn na własne zlecenie wystawionego, a następnie na Salomona Mandla żyrowanego, 6 miesięcy a ddo. we Lwowie płatnego, a przez Wojciecha Szuterkiewicza, Jędrzeja Lachowicza i Rosalię Szuterkiewiczową akceptowanego aby do 45 dni od trzeciego umieszczenia niniejszego Edyktu w Gazecie Lwowskiej takowy Sądowi przedłożył i swe prawa do tegoż wykazał, inaczej wexel ten amortyzowany będzie.

Lwów dnia 4 marca 1876.

(1329 2—3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 2647. Niniejszem ogłasza się konkurs na dziewięć posad nauczycieli w c. k. wyższych szkołach realnych a mianowicie:

a) dwóch nauczycieli w c. k. szkole wyższej realnej w Jarosławiu t. j.

1. Jednego nauczyciela języka niemieckiego.

2. Jednego nauczyciela geometrii wykresnej i rysunku linearnego.

b) trzech nauczycieli w c. k. wyższej szkole realnej w Stanisławowie t. j.

3. Jednego nauczyciela języka niemieckiego.

4. Jednego nauczyciela matematyki.

5. " " chemii.

c) czterech nauczycieli w c. k. wyższej szkole realnej w Stryju t. j.

6. Jednego nauczyciela języka niemieckiego.

7. Jednego nauczyciela fizyki.

8. " " chemii.

9. " " geometrii wykresnej i rysunku linearnego.

Do otrzymania którejkolwiek z tych posad wymaga się kwalifikacji z przedmiotu powyżej wykazanego; jako głównego, a prócz tego kwalifikacji przynajmniej na niższą szkołę realną z jednego z przedmiotów, oznaczonych w przepisach egzaminacyjnych dla nauczycieli szkół realnych z 24 kwietnia 1853 i z dnia 6 października 1870 tudzież w okólniku Rady szk. krajowej z 10 marca 1874 l. 472.

(1314 2—3) **Ogłoszenie licytacji.**

L. 1658/74, 587/76. C. k. Sąd powiatowy w Zaleszczykach niniejszem do wiadomości podaje że na zasadzie § 377 ustawy z dnia 23 maja 1873 r. Nr. 119 Dpp. i § 78 rozporządzenia ministerjalnego z dnia 19 listopada 1873 Nr. 132 Dpp. odbędzie się w zabudowaniu tutejszego sądu na wniosek c. k. Prokuratorji Państwa w Tarnopolu publiczna sprzedaż ruchomości pochodzących ze śledztw dawnych, których właściciele są niewiadomi i odszukaniymi być nie mogli a które bez zepsucia dłużej przechować się nie dadzą w dwóch terminach t. j. 1 i 15 maja 1876 każdym razem o godz. 10 przed południem. O czem się kupienia chęć mających z tem uwiadamia, że wykaz

i akta oszacowania tych ruchomości w tutejszej registraturze przejrzć mogą.

Zaleszczyki dnia 5 mar. 1876.

Do każdej z tych posad przywiązana jest piaca w myśl ustaw z 9 kwietnia 1870 i 15 kwietnia 1873 r. Kandydaci winni wnieść swe podania zaopatrzona w potrzebne dokumenta do Rady szk. krajowej najpóźniej do dnia 25 kwietnia b. r.

Z Rady szkolnej krajowej,

Lwów dnia 17 marca 1876.

(1287 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 6375. C. k. Sąd powiatowy w Żurawnie ogłasza niniejszem, iż celem zaspokojenia należnej zakładowi kredytowemu włościańskiemu od Andrusia Drodza sumy 300 zł. w. a. z pn. odbędzie się w Sądzie tym na terminach dnia 15 maja 1876, dnia 19 czerwca 1876 i dnia 17 lipca 1876 publiczna przymusowa licytacja realności dłużnika w Stańkowej pod l. k. 13 położonej, z tem, że takowa na pierwszych dwóch terminach tylko wyżej ceny szacunkowej lub za takową, na trzecim zaś terminie i niżej tej ceny najwięcej ofiarującemu sprzedana zostanie.

Jako wadium winien chęć kupna mający 10 procent od ceny wywoławczej na 600 zł. ustanowionej przed licytacją do rąk komisji licytacyjnej złożyć.

Resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w tutejszej registraturze, zaś o zaległych na realności tej ciążyących podatkach przekonać się można w c. k. urzędzie podatkowym w Żydaczowie.

C. k. Sąd powiatowy.

Zurawno 27 stycznia 1876.

(1216 2—3) **E d y k t.**

L. 13560. C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie uwiadamia z życia i miejsca pobytu niewiadomego p. Mojżesza Bernstein iż w skutek wniesionego przeciw niemu przez c. k. uprzyw. galic. akcyjny Bank hipoteczny we Lwowie podania z d. 28 lutego 1876 do L. 11550 uchwałą z dnia 1 marca 1876 L. 11550 nakaz płatniczy na sumę wekslową 1200 zł. w. a. z pn. przeciw niemu wydanym i ustanowionemu równocześnie kuratorowi adwokatowi Dr. Skowrońskiemu doręczony został.

Z c. k. Sądu krajowego jako handlowego.

Lwów dnia 10 marca 1876.

(1275 2—3) **E d y k t.**

L. 6099. Cesarski królewski Sąd krajowy zawiadamia niniejszym edyktem p. Joachima Stern, że przeciw niemu p. H. B. Osterstetzer wniósł pozew wekslowy o 450 zł. w. a. z pn., w załatwieniu którego nakaz zapłaty wydanym został.

Gdy miejsce pobytu pozwanego Joachima Stern nie jest wiadomem przeto c. k. Sąd w celu zastępowania pozwanego na koszt i niebezpieczeństwo jego tutejszego adwokata Dr. Juliusza Trojalskiego z substytucją adw. Dr. Wędrychowskiego kuratorem nieobecnego ustanowił, któremu wydany nakaz zapłaty doręczono.

Zaleca się zatem niniejszym edyktem pozwanemu aby ustanowionemu kuratorowi przysługujące mu środki obrony udzielił, lub innego obrońcę sobie wybrał i o tem c. k. Sądowi doniósł, w ogóle zaś aby wszelkich możebnych do obrony środków prawnych użył, w razie bowiem przeciwnym wynikłe z zaniedbania skutki sam sobie przypisaćby musiał.

Kraków d. 11 marca 1876.

(1293 2—3) **Obwieszczenie konkursu**

L. 10019. W celu obsadzenia opróżnionej posady posługacza przy katedrze farmakologii, a zarazem stróża w jednym z zabudowań c. k. uniwersytetu w Krakowie rozpisuje się niniejszem ponownie konkurs do końca kwietnia 1876.

Z pomienioną posadą połączoną jest piaca etatowa w rocznej kwocie 157 zł. 50 ct. w. a. niemniej 25%, dodatek aktywalny w rocznej kwocie 39 zł. 37 1/2 ct. tudzież dodatki do płacy w rocznej kwocie 52 zł. 50 ct. wreszcie według możliwości także wolne mieszkanie w zabudowaniu uniwersyteckim.

Ubiegający się o powyższą posadę zastrzeżoną w pierwszym rzędzie w myśl ustawy z dnia 17 kwietnia 1872 (Dz. u. p. N. 59) dla występujących podoficerów c. k. armii winni wnieść podania zaopatrzona dokumentami wskazanymi rozporządzeniem ministerjalnym z dnia 12 lipca 1872 (Dz. u. p. N. 98) przed upływem terminu konkursowego do c. k. Namiestnictwa za pośrednictwem Senatu akad. uniwersytetu w Krakowie.

Do podania mają kandydaci dołączyć w szczególności także świadectwo uzdolnienia fizycznego do pełnienia służby, oraz wykazać wiek jako też dotychczasowe zatrudnienie i zachowanie się tudzież że władają językiem polskim i umieją czytać i pisać. W braku kandydatów posiadających wojskowy certyfikat kwalifikacyjny może być nadana powyższa posada innym odpowiednim kandydatom.

Z. c. k. Namiestnictwa.

Lwów dnia 29 lutego 1876.

Ogłoszenie.
 (1409 2-3) L. 1225. Komisya hipoteczna c. k. Sądu powiatowego w Zaleszcach wiadomo czyni, że dochodzenia miejscowe celem założenia księgi gruntowej w gminie katastralnej z Huciskiem, Litowiskiem i Maleniskami na dniu 3 kwietnia 1876 rozpocznie

Na którym każdy kto ma interes prawny w zbadaniu stosunków posiadania może się zgłosić i wszystko przytoczyć, co dla wyjaśnienia lub ochrony swych praw za stosowne uzna.

Założce 23 marca 1876.

Konkurs.
 (1319 2-3) L. 6040. Na posadę ces. kr. Ekspedienta pocztowego w Lubaczowie w powiecie Cieszanowskim za kontraktem służbowym i kaucyją 300 złr.

Płaca roczna 300 zł, ryczałt kancelaryjny 80 zł. i ryczałt rocznych 900 zł. za utrzymywanie jazd posłańców do Oleszyc i Hruszowa.

Podania o tę posadę, w których kompetenci winni się oświadczyć, że w razie otwarcia stacyi telegraficznej lub połączenia takowej w tej miejscowości ze służbą pocztową zobowiązują się także służbę telegraficzną za systemizowane wynagrodzenie wykonywać, należy wnieść w przeciągu czterech tygodni do ces. król. krajowej Dyrekcji poczt we Lwowie.

Lwów dnia 20 marca 1876.

Ogłoszenie.
 (1327 3-3) L. 1509. W miejscowości Krzywec została otwarta z dniem dzisiejszym c. k. stacya telegrafu z ograniczoną służbą dzienną dla powszechnego użytku.

Lwów dnia 20 marca 1876.

C. k. Dyrekcya telegrafów.

Ogłoszenie licytacji.

(1393 2-2) L. 504. C. k. Sąd powiatowy w Miłowie podaje niniejszem do wiadomości, iż celem zaspokojenia pretensyi Wasława Kudray w sumie 105 zł z pu. w drodze przy musowej przez publiczną licytację w trzech terminach dnia 23 marca, dnia 29 kwietnia i dnia 18 maja 1876 każdym razem o godz. 10 przedpołudniem w biurze c. k. Sędziego powiatowego w Miłowie sprzedaną będzie realność do małżonków Jana i Maryauny Kantorów należąca, pod l. kons. 29 w C. e. c. inie położona ciału hipotecznego niestancionnie składająca się z domu murowanego i gruntu około 2 morgi 60 sążn kw. obejmującego.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa w sumie 1000 zł.

Wadium wynosi 100 zł. Nabywca winien będzie połowę ceny kupna złożyć zaraz po skończonej licytacji do rąk komisji sądowej, drugą połowę zaś w 30 dniach po prawomocności aktu licytacji.

Resztę warunków licytacji jak również akt zajęcia i oszacowania w tutejszym Sądzie przejrzyć można.

Miłowka dnia 29 stycznia 1876.

Obwieszczenie.

(1404 2-3) L. 351. C. k. Sąd powiatowy w Białej ogłasza niniejszem, iż celem zaspokojenia wierzytelności A. Rosnera w ilosci 210 zł. z przynal. przedsięwzięciu przymusową sprzedaż realności pod l. 56 w Stracouce Walentemu Chrobokowi należącej w dniu 3 kwietnia i 15 maja b. r. zawsze o godzinie 10 przed południem.

Wartość szacunkowa tej realności wynosi 330 zł. po niżej której w powyższych terminach sprze daną nie będzie. Chęć kupna mający obowiązany jest złożyć przed rozpoczęciem licytacji wadium w kwocie 33 zł.

Resztę warunków licytacji i wyciąg hipoteczny przejrzyć można w registraturze sądowej.

Biała dnia 24 lutego 1876.

Obwieszczenie.

(1361 2-3) L. 5776. W sprawie Eliska Congik przeciw nieobytnej masie Iwana Czernys przez kuratora Dmytra Czernys o 22 zł. z pu. sprzedawac się będzie realność dłużnicza nr. 15 w Młodiatynie, nie mająca ciału tabularnego w dniach 26 marca, 27 kwietnia i 30 maja 1876 o godzinie 10 rano, w dwóch pierwszych terminach za cenę 175 zł. lub wyżej, a w trzecim terminie i niżej ceny za złożeniem zaliczki 18 zł. w. a.

Akt opisania i szacunku tudzież reszta warunków licycyjnych można w sądzie przejrzyć. Peczenizyn 19 września 1875.

(1571 2-3) **E d y k t.**

L. 6698. C. k. Sąd powiatowy w Winnikach ogłasza celem zaspokojenia wierzytelności Henny Jakobsohu w kwocie 100 zł. w. a. z pu. odbędzie się w Sądzie tutejszym przymusowa sprzedaż realności włościańskiej pod l. k. 4 w Lesienicach położonej, ciału tabularnego niestancionnie dłużnika Michała Kota własnej w dniu 3 kwietnia, 2 maja i 2 czerwca 1876 w zabudowaniu tutejszego Sądu, zawsze o godzinie 10 przed południem i to na pierwszych dwóch terminach za cenę szacunkową lub wyżej niej, na trzecim zaś i niżej takowej. Wadium wynosi 66 zł. 20 ct. w. a.

dalsze warunki licycyjne tudzież akt opisania i oszacowania tej realności, można przejrzyć w registraturze Sądu tutejszego.

C. k. Sąd powiatowy

Winniki 20 lutego 1876.

E d y k t.

1254 3-3) L. 1687. C. k. Sąd obwodowy w Tarnopolu zawiadamia niniejszem Jerzego i Ludwikę Czechowskich z życia i miejsca pobytu niewiadomych, iż celem doręczenia im uchwały tabularnej z dnia 2 listopada 1875 l. 13069 mocą której Hersch Golger za właściciela sumy 1000 zł. w. a. z 150/0 odsetkami w stanie biernym 3/7 części realności pod l. sp. 251/1033 i 1403 tudzież w stanie biernym kuźni pod l. 1279/1281 Grzegorza czyli Jerzego i Ludwiki Czechowskich własnej zainstalowany został, kuratorem adw. Dr. Weisteina ustanowiono. Tarnopol dnia 14 lutego 1876.

Ogłoszenie konkursu.

(1328 3-3) L. 2646. Niniejszem ogłasza się konkurs na posadę nauczyciela matematyki i fizyki w c. k. niżsem gimnazjum w Złoczowie. Do tej posady przywiązana jest roczna płaca 1000 zł. w. a. z dodatkiem aktywacyjnym 200 zł. w. a. tudzież prawem pobierania dodatków kwinkwenalnych w myśl ustawy z d. 9 kwietnia 1870.

Podania zaopatrzone w potrzebne dokumenta należy wnieść do Rady szkolnej krajowej najpóźniej do d. 25 kwietnia b. r. We Lwowie dnia 17 marca 1876.

Z Rady szkolnej krajowej.

(1296 3-3) **E d y k t.**

L. 3170. W skutek polecenia c. k. Sądu krajowego wyższego z 17 lutego l. 1240 czyni się wiadomo: W księgach gruntowych miasta Tarnowa z przedmieściami w urzędzie hipotecznym c. k. Sądu obwodowego w Tarnowie znajdujących się, Tom 16, pag. 92 utworzono dla realności pod l. 32 w Tarnowie, na Pogwizdowie w okręgu c. k. Sądu obwodowego tarnowskiego położonej, nowe ciału tabularne, które jako takie od 23 grudnia 1875 uważa się, od którego to dnia nowe prawa rzeczono do tej realności odnoszące się, tylko przez wciągnięcie do tego nowego ciału tabularnego nabyte, ograniczone, przeniesione lub zmiesione być mogą.

Realność ta składa się z domu drewnianego gontem pokrytego, obejmującego trzy stancje i piwnicę, dalej z komory, stajni i stodoły słomą krytej, tudzież gruntu pod N. top. 445, 444, 446, 447, 451, razem 1 morg 356 kwadr. sążni obejmującego, graniczy od południa z ogrodem Jędrzeja Kajpusty nr. 12 i Tomasza Kidaly nr. 77, od zachodu z gościńcem od Tarnowa do Lisiej góry prowadzącym, od wschodu z drogą publiczną do krzyża prowadzącą, od północy z realnością Marcina Dylewskiego nr. 88. Wzywa się a) wszystkich, którzy na podstawie prawa przed 23 grudnia 1875 nabytego roszczą sobie jaką zmianę stosunków w tem nowem ciele tabularnem wpisanych do własności lub posiadania tej realności odnoszących się, bez różnicy czy roszczona zmiana nastąpić ma przez dopisanie, odpisanie, przepisanie, przez sprostowanie powyższego opisanie tej realności, przez zestawienie lub połączenie ciał tabularnych czyli gruntowych, lub w jaki inny sposób; b) wszystkich, którzy przed dniem 23 grudnia 1875 odnoszące się do tejże realności lub do części tejże uzyskali prawa zastawu, służebności lub inne będące przedmiotem ksiąg gruntowych, o ile te prawa jako do dawnych ciężarów należące, osiągnięte być mają, i przy utworzeniu tego nowego ciału tabularnego wciągnięte zostały, aby te swoje prawa aż do dnia 25 czerwca 1876 w c. k. Sądzie obwodowym w Tarnowie zgłosili.

Zaniedbanie tego terminu, który ani na nowo przywróconym ani przedłużonym być nie może, pociąga za sobą utratę prawa domagania się od osób trzecich pretensyi zgłoszenia ulegających, które na podstawie wpisów w tym nowem ciele tabularnem skuteczonych i przez nikogo niezaprzeczonych, w dobrej wierze uzyskali prawa, przedmiotem ksiąg gruntowych będące. Tarnów, 3 marca 1876.

Doniesienia prywatne.

BALSAM VETORINIEGO

Od 70 lat bez żadnej reklamy znany i przez znakomitości lekarskie uznany i zalecony jako niezawodny środek na reumatyzm, osłabienie nerwów, kurczę, ból zębów, łuskię, szczególnie na rany i poparzenia. — Dostać można w każdej aptece i w fabryce we Lwowie, *flakon po 1 zł. 50 ct.*

Doktor medycyny Karcz

od kilkunastu lat *specjalista* i autor „Poradnika w słabościach wenerycznych z przydatkiem o samogwałcie“ leczy grunto wnie wszelkie *słabości weneryczne i skórne*, tudzież zgubne skutki samogwałtu: *pollucje i impotencję*. „Poradnik“ (drugie wydanie) kosztuje 1 złr. 20 ct.

Ordynuje codzieln od godziny 8-10 i od 12-4

we Lwowie, ulica Wałowa l. 3. Udziela także rady lekarskiej listownie i wysła lekarstwa. (4 25-?)

Nakładem wydawnictwa „Gazety Lwowskiej“ opuściło prasę dzieło:

Olej i wosk ziemny w Galicyi

przez Edwarda Windakiewicza c. k. radcę górniczego, i jest do nabycia w Administracyi „Gazety Lwowskiej“ po cenie 2 zł. w. a.

Bez bólu

lekarstwami nieszkodliwymi leczy podług najnowszej i najdoskonalszej metody **gruntownie**, bez przerwy zatrudnienia i pod naciśnięszą dykreccyą wszelkie **słabości tajemnicze i skórne**

lekarz prakt. Medycyny, Chirurgii i Akuszer, **specjalista chorób tajemniczych**

Jan Kurpiel

mieszkający przy ulicy Sobieskiego Nr. 12, I piętro (gdzie administracya „Gazety Narodowej“), ordynuje od 8 — 12 przed-, od 1 — 5 po południu. Zaradza także impotencyi (osłabieniu siły męskiej) pollucyi, upławom kobiet, białaczce i nieplodności. Na honorowane liety udziela rady bezzwłocznie i służy lekarstwami. (3 24-?)

KANTOR WYMIANY

c. k. uprzyw. galic.

akcyjnego Banku Hipotecznego

kupuje i sprzedaje **wszystkie efekta i monety** pod warunkami najprzystępniejszemi.

6% LISTY HYPOTECZNE,

które według prawa z dnia 1. Lipca 1868 (Dz. p. P., XXXVIII, Nr. 93) i najwyższego post. z dnia 17. Grudnia 1871 r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych, pupilarnych, kaucyj małżeńskich wojskowych, na kaucyje i wadya, — są w tymże Kantorze do nabycia.

Wszystkie polecenia z prowincyi wykonują się bezzwłocznie po kursie dziennym, bez doliczenia prowizyi. (1 35-?)

Ogłoszenie.

(1415 1-3) Szóste zwyczajne **Walne Zgromadzenie Akcyonaryuszów wyrobu cegieł maszynowych i przedsiębiorstwa budowl**

odbędzie się **w sobotę dnia 29 kwietnia b. r.** o godzinie 10 przed południem w lokalnościach Towarzystwa Nr. 3, ulica Akademicka we Lwowie.

- Przedmioty rozpraw.**
1. Sprawozdanie Rady zawiadowczej z czynności roku ubiegłego 1875.
 2. Wzięcie do wiadomości zamknięcia rachunków za rok 1875.
 3. Wybór komisji rewizyjnej na rok 1876, według §. 46 statutu.
 4. Wybór komisji do sprawdzenia protokołu.
 5. Wybór trzech członków do Rady zawiadowczej.
- P. T. Akcyonaryusze, którzy mają zamiar wziąć udział w tem walnem zgromadzeniu, zechcą złożyć swoje akcje (kwity tymczasowe) najdalej do dnia 13 kwietnia b. r. w kasie Towarzystwa we Lwowie, na które oprócz pokwitowania otrzymają także karty legitymacyjne, upoważniające do wstępu na walne zgromadzenie Na 8 dni przed walnem zgromadzeniem zamknięcie rachunków i bilansu złożone będą w biurze Towarzystwa, gdzie za okazaniem karty legitymacyjnej P. T. Akcyonaryuszom po jednym egzemplarzu wydane będą.

We Lwowie dnia 26 marca 1876. **Rada Zawiadowcza.**

Art. 38. Do głosowania na walnem zgromadzeniu są uprawnieni ci Akcyonaryusze którzy na 14 dni przed dniem wyznaczonym do zebrania się walnego zgromadzenia złożą 10 akcji (kwitów tymczasowych) wraz z niezapłaconemi jeszcze kuponami w kasie Towarzystwa lub miejscu wyznaczonem przez Radę zawiadowczą. Na to otrzymają poświadczenie, które służyć ma do wykazania się przy wstępie na posiedzenie walnego zgromadzenia.

Posiadanie 10 akcji nadaje prawo jednego głosu, żaden wszakże akcyonaryusz nie może w sobie łączyć więcej nad 50 głosów. Podczas walnego zgromadzenia przedłożony będzie wykaz uprawnionych do głosowania akcyonaryuszów, którzy akcye swe złożyli, z wyszczególnieniem ilości złożonych akcji i nabytych przez to głosów każdego akcyonaryusza.

Art. 39. Akcyonaryusze nieobecni zastąpieni być mogą przez pisemnie umocowanych i do głosowania uprawnionych akcyonaryuszów, którzy wykazać się mają pełnomocnictwem wystawionem podług wzoru przez Radę zawiadowczą przepisanego. Akcyonaryusze nie wolno przyjmować więcej nad pełnomocnictwo jednego tylko akcyonaryusza. Prawni zastępcy małoletnich lub niewłasnowolnych, również jak i przełożeni gmin ciał zbiorowych towarzystw lub zakładów publicznych, mogą uczestniczyć i głosować na walnem zgromadzeniu, nie będąc osobiście akcyonaryuszami.

Zpoważaniem
 Towarzystwo galicyjskie wyrobu cegieł maszynowych i przedsiębiorstwa budowl.

Do sprzedania pod przystępnymi warunkami jest **kilka majątków ziemskich** większych i mniejszych, z lasami i bez lasów we **wschodniej Galicyi**, jakoteż kilka kamienic we **Lwowie**, między którymi **dwie są z dużymi ogrodami**.
 Bliższą wiadomość udzieli ustnie kancelarya Adwokata krajowego **Dra Dwidowskiego**, l. 2, ulica Kościuszki, we **Lwowie**.
 (1416 1-3)

GALICYJSKI ZAKŁAD KREDYTOWY ZIEMSKI
 (Galizische Boden-Credit-Anstalt)
W KRAKOWIE.

Trzecie zwyczajne
Ogólne Zgromadzenie Akcyonaryuszów
 Galicyjskiego Zakładu Kredytowego Ziemskiego
 odbędzie się we **środę 3 maja 1876 o godz. 11 przed poł.**
 w sali posiedzeń Zakładu (Rynek główny Nr. 19, II piętro)
w Krakowie.

- Porządek dzienny obrad.**
1. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności Zakładu po koniec roku 1875.
 2. Sprawozdanie Rady nadzorczej co do sprawdzonych rachunków po koniec grudnia 1875 roku.
 3. Zatwierdzenie rachunków i bilansu za rok 1875.
 4. Oznaczenie dywidendy i podział zysków z roku 1875.
 5. Wybór trzech członków do Rady nadzorczej i jednego dyrektora w miejsce ustępujących, tudzież wybór jednego nowego członka do Rady nadzorczej.
 6. Wniosek o przeznaczenie 5 procent z zysków 1875 roku na kasę zaopatrzenia urzędników.
 7. Wniosek zmiany §. 36 statutów w następujący sposób:
 „Zwyczajne ogólne Zgromadzenie odbywa się w miesiącu kwietniu w Krakowie.“
 Bilans wraz z sprawozdaniem, począwszy od dnia 25. kwietnia b. r. mogą być w godzinach biurowych przejrzane w sekretaryacie Zakładu.
 „Prawo głosowania na zgromadzeniu ogólnym mają tylko ci Akcyonaryusze, którzy najpóźniej na dni 14 przed terminem Ogólnego zgromadzenia złożą przynajmniej 5 akcyj z bieżącymi kuponami do kasy Towarzystwa, lub do innej na ten cel wskazanej kasy.“ (§. 33 statutów).
 „Każdy 5 akcyj daje prawo do jednego głosu. Żaden jednak akcyonaryusz więcej nad 20 głosów, tak własnych jak i na mocy pełnomocnictwa mieć nie może.“ (§. 34 statutów).
 Akcje składane być mogą od daty niniejszego ogłoszenia do włącznie 18 kwietnia b. r. w kasie Zakładu lub Banku galicyjskiego dla handlu i przemysłu w Krakowie, gdzie wraz z poświadczeniem depozytowym, wydawane będą imienne karty wstępu z oznaczeniem ilości reprezentowanych głosów.

Kraków, dnia 22 marca 1876.
Dyrekcya.
 (Przedruk nie będzie uwzględniony.)

Offertauschreibung.

Z. 1378.
 Die gefertigte Direction beabsichtigt die **Ausrüstung der k. k. Staatsbahlinie Tarnow-Leluchow** im Konkurrenzwege an geeignete Lieferanten hintanzugeben.
 Die Ausrüstung bezieht sich auf:
 Mobilien und Einrichtungsgegenstände für Wartfäle, Bureau und Kasernen.
 Werkzeuge und Requisiten für den Stations-Bahnerhaltungs- und Heizhausdienst.
 Beleuchtungsgegenstände.
 Feuerlösch-Requisiten.
 Die Verzeichnisse über den Bedarf, so wie die Lieferbedingungen und Pläne, endlich die Konkurrenz-Bedingungen sind sowohl bei der gefertigten Direction (von 1/29 bis 1/24 Uhr), als auch bei dem k. k. Eisenbahn-Bauinspectorate zu Tarnow einzusehen und auch käuflich zu haben.
 Die Offerte sind bis längstens **8 April 1876** Mittags 12 Uhr, bei der gefertigten Direction (I, Schottenring Nr. 25) einzureichen.
WIEN, am 22 März 1876.
K. k. Direction
 für **Staats-Eisenbahn-Bauten.**
 (Nachdruck wird nicht honorirt.)

Obwieszczenie Konkursu.

L. 818.
 W skutek uchwały Rady miejskiej z dnia 10 lutego 1876 r., rozpisuje się niniejszem konkurs na dwie przy tutejszym urzędzie opróżnione posady:
 1. **Posada Sekretarza magistratualnego**, z roczną pensją w kwocie 800 złr. w. a. która w razie szczególnego uzdolnienia i aplikacyi stosownie podwyższoną być może.
 2. **Posada Inspektora policji miejskiej** z roczną płacą 500 złr. w. a. a ewentualnie posada kancelisty magistratualnego z płacą roczną 450 zł. w. a.
 Starający się o posadę sekretarza, winien wykazać się, że posiada dostateczną znajomość ustaw administracyjnych i praktykę urzędową, przyczem wszelako nadmieniam się, że kompetenci ukończeni prawnicy pierwszeństwo otrzymają.
 Również Inspektor policji miejskiej, a ewentualnie kancelista winien wykazać się ze znajomości przepisów administracyjnych i pewnej rutyny urzędowej, niemniej Inspektor policji miejskiej wykazać winien, że mu ta agenda nie jest obca.
 Obie posady są przez rok jeden prowizoryczne.
 Ubiegający się o te posady kandydaci, mają swe należycie udokumentowane podania z dołączeniem krótkiego curriculum vite, wykazaniem wieku i dokładnej znajomości języka polskiego i niemieckiego w drodze właściwej do 20 kwietnia 1876 r., od tutejszego urzędu wnieść.
Magistrat miasta, Rzeszów dnia 18 marca 1876.
 Burmistrz: **Towarnicki.**
 (1345 1-2)

C. k. uprzyw. kolej galic. Karola Ludwika.

Rozpisanie konkursu.

Nazwa obsadzić się mających posad.	Z tą posadą połączone				Emolumenta	Żądane umiejętności i inne warunki	Czy dla dotyczącej posady potrzebna jest		Zwierzchność, urząd, przedsięwzięcie etc. do których prośba kompetenta wniesiona być ma	Termin wnoszenia podań i do którego czasu	U w a g a
	roczna płaca	kwaterunkowe	dzienna płaca	Emolumenta			praktyka i jak długo	egzamin i z których przedmiotów			
77 posad budników III klasy	240										
Dyrekcya ruchu c. k. uprzyw. kolei galicyjskiej Karola Ludwika											
powieszkanie w naturze a względnie 80 lub 60 zł. rocznie											
Suknie służbowe w naturze											
Znajomość niemieckiego i polskiego języka, jakoteż czytania, pisanie i rachowania.											
Praktyka za dzienną płacą po 60 centów w celu wyuczenia się sygnalizacyi -- instrukcyj budowniczków i budownictwa nadziemnego, w 3 miesiącach											
Egzamin z czytania, pisanie, rachunków, jakoteż instrukcyj i przepisów służbowych											
Dyrekcya ruchu c. k. uprzyw. kolei galicyjskiej Karola Ludwika we Lwowie											
4 tygodnie od 30 marca 1876 licząc											

K. k. priv. galic. Carl Ludwig Bahn.

Concurs-Ausschreibung.

Bezeichnung der zu besetzenden Stelle	Mit dieser Dienstes Stelle verbunden Bestände an				Erforderliche Kenntnisse und sonstige Bedingungen zu deren Erlangung	Ob für den betreffenden Dienstposten erforderlich ist	Anmerkung
	Gehalt	Quartiergeld	Emolumente	Taggeld			
77 Bahnwächterstellen III. Kl.	240						
Bei der Betriebs-Direction der k. k. priv. galic. Carl Ludwig Bahn.	jährlich						
Natural-Quartier eventuell 80 oder 60 fl. jährlich.							
Dienstleiter in Natura.							
Kenntnis der deutschen und polnischen Sprache, des Lesens, Schreibens und Rechnens.							
Probepreis gegen Tagelohn per 60 fr. b. B. behufs Einübung d. i. Erlernung der Signalisirung, B.W. Instruktion und des Oberbaues von circa 3 Monaten.							
Prüfung aus dem Lehrn. Schreiben Rechnen und des Dienstes-Instruktionen und Vorschriften.							
Betriebs-Direction der k. k. priv. galic. Carl Ludwig Bahn in Lemberg.							
4 Wochen vom 30 März 1876 an gerechnet.							